

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

**Obraz teroristických útoků na Srí Lance z 21. dubna
2019 v českých médiích**

Bakalářská práce

Autor práce: Veronika Písková

Studijní program: Mediální a komunikační studia

Vedoucí práce: prof. PhDr. Jan Jirák, Ph.D.

Rok obhajoby: 2021

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 18. 7. 2021

Veronika Písková

Bibliografický záznam

PÍSKOVÁ, Veronika. *Obraz teroristických útoků na Srí Lance z 21. dubna 2019 v českých médiích*. Praha, 2021. 51 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce prof. PhDr. Jan Jiráček, Ph.D.

Rozsah práce: 101 036 znaků s mezerami (bez abstraktu a příloh)

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá mediálním obrazem teroristických útoků na Srí Lance z 21. dubna 2019. Cílem práce je porovnat, jakým způsobem o události informovala vybraná média ve sledovaném období bezprostředně po události. Analyzovanými médii jsou deník Mladá fronta Dnes, Blesk a jejich internetové verze iDnes.cz a blesk.cz. Sledované období začíná 21. dubna 2019 a končí 31. května 2019. Vybranými metodami jsou kvantitativní obsahová analýza, která se zaměřuje na poskytnutý mediální prostor, jež se události v médiích dostalo a sémiotická analýza zkoumající tematickou agendu zpráv a titulků. Teoretická část práce se zaměřuje na mediální konstrukci reality, reprezentaci reality v médiích, téma násilí v médiích, popis analyzovaných médií a stručné shrnutí události atentátu na Srí Lance.

Abstract

My bachelor thesis focuses on the media image of the terrorist attacks in Sri Lanka on April 21, 2019. The aim of the work is to compare how the selected media informed about the event in the monitored period immediately after the event. The daily Mladá fronta Dnes, Blesk and their internet versions iDnes.cz and blesk.cz are the analyzed media, the monitored period begins on the day of the assassination, April 21, 2019 and ends on May 31, 2019. The selected method is quantitative content analysis, which examines the amount of published reports in various media and time intervals at which reports were published. As a second selected method was chosen a semiotic analysis which examines the thematic agenda of news and headlines. The theoretical part of the thesis focuses on the media construction of reality, the representation of reality in the media, the topic of violence in the media, a description of the analyzed media and a brief summary of the events of the assassination in Sri Lanka.

Klíčová slova

Srí Lanka, teroristický útok, terorismus, mediální obraz, mediální konstrukce reality, kvantitativní obsahová analýza, sémiotická analýza, Mladá fronta Dnes, Blesk

Keywords

Sri Lanka, terrorist attack, terrorism, media image, media construction of reality, quantitative content analysis, semiotic analysis, Mladá fronta Dnes, Blesk

Title

Media image of terrorist attacks in Sri Lanka from April 21, 2019 in the Czech press

Poděkování

Ráda bych tímto poděkovala Prof. PhDr. Janu Jirákovi, Ph.D. za cenné rady, konzultace a odborné vedení při psaní bakalářské práce. Děkuji také svým blízkým za podporu a trpělivost během celého studia.

Obsah

ÚVOD.....	2
1. TEORETICKÁ ČÁST	4
1.1. MÉDIA A SPOLEČNOST	4
1.1.1. Mediální konstrukce reality	4
1.1.2. Reprezentace reality v médiích.....	5
1.1.3. Faktory ovlivňující mediální konstrukci reality	6
1.1.4. Vliv mediální konstrukce reality.....	8
1.2. NÁSILÍ V MÉDIÍCH.....	9
1.2.1. Média a terorismus.....	10
1.3. CHARAKTERISTIKA ZKOUMANÝCH DENÍKŮ	11
1.3.1. Deník Blesk.....	11
1.3.2. Mladá fronta Dnes.....	12
1.4. TERORISTICKÝ ÚTOK NA SRÍ LANCE 21. DUBNA 2019	13
2. ANALYTICKÁ ČÁST	15
2.1. METODOLOGIE VÝZKUMU	15
2.2. KVANTITATIVNÍ OBSAHOVÁ ANALÝZA	15
2.2.1. Výzkumné téma a cíl výzkumu.....	16
2.2.2. Výzkumné otázky a hypotézy.....	16
2.2.3. Základní výběrový soubor	17
2.2.4. Kódovací jednotka	17
2.2.5. Způsob získávání dat	18
2.2.6. Výsledky analýzy.....	18
2.2.7. Vyhodnocení analýzy	22
2.3. SÉMOTICKÁ ANALÝZA	23
2.3.1. Způsob aplikace metody	24
2.3.2. Sémiotická analýza deníku Mladá fronta dnes	25
2.3.3. Sémiotická analýza internetového serveru iDnes.cz	27
2.3.4. Sémiotická analýza deníku Blesk	28
2.3.5. Sémiotická analýza internetového serveru blesk.cz	30
2.3.6. Sémiotická analýza titulků ve vybraných médiích	34
2.3.7. Výsledky analýzy.....	35
ZÁVĚR	38
SUMMARY	39
POUŽITÁ LITERATURA.....	40

Úvod

21. dubna 2019 zasáhly Srí Lanku bombové útoky sebevražedných atentádníků. Během dne došlo k osmi explozím na různých místech ostrova, které si vyžádaly skoro 260 mrtvých a více než 500 zraněných. Útočníci se zaměřili na křesťanské kostely a luxusní letoviska, která byla během Velikonoc plná místních obyvatel i turistů z celého světa. K události, která dle počtu mrtvých a zraněných byla nejkrvavější od dob občanské války, se později přihlásil Islámský stát.

Ve své bakalářské práci budu analyzovat mediální obraz této události. Vybranými médii, které jsem pro analýzu zvolila, jsou deník Mladá fronta Dnes, Blesk a jejich internetové verze idnes.cz a blesk.cz. Důvod, proč jsem si tato média zvolila, je ten, že jsou to nejčtenější zástupci seriózních a bulvárních psaných médií v České republice. Sledované období, ve kterém budu média analyzovat, začíná dnem atentátu a končí 31. května 2019. Během tohoto období vyšla převážná část zpráv, zabývající se tímto tématem.

Teoretická část mé bakalářské práce je zaměřena na mediální konstrukci reality a reprezentaci reality v médiích. Rozeberu faktory, které mediální konstrukci reality ovlivňují a jaký vliv mediální konstrukce může mít. V další kapitole teoretické části se budu věnovat tématu násilí a terorismu v médiích, následně se zaměřím na historii zkoumaných médií a v poslední kapitole této části popíšu, co se na Srí Lance v den útoků stalo a jaké události následovaly.

V úvodu analytické části práce charakterizují vybrané metody zkoumání médií, kvantitativní obsahovou analýzu a sémiotickou analýzu. Cílem kvantitativní obsahové analýzy bude srovnání prostoru, který událost ve vybraných médiích dostala. V první fázi se zaměřím na srovnání počtu publikovaných zpráv v jednotlivých médiích, v druhé fázi budu analyzovat dobu od události, ve které média o tomto tématu informovala. V rámci sémiotické analýzy se zaměřím především na hlavní témata zpráv a titulků. Závěrečnou část práce bude tvořit shrnutí analýzy a interpretace výsledků.

Změny oproti tezím jsem provedla v následujících případech. V kvantitativní části analýzy jsem se rozhodla zaměřit pouze na text a neanalyzovat přiložené fotografie zpráv z důvodu délky práce. Při výběru kvalitativní metody analýzy jsem se nakonec rozhodla použít sémiotickou analýzu, která mi v tomto případě připadla vhodnější. Zároveň jsem se

rozhodla nevyužít některé publikace z vybrané základní literatury a nahradit je jinými.
Zbytek práce odpovídá schváleným tezím.

1. Teoretická část

1.1. Média a společnost

V úvodu své bakalářské práce bych se ráda věnovala tomu, jakou pozici média ve společnosti zaujímají. „*Média zprostředkovávají kontakt se společenskou realitou. Zprostředkování (mediace) přitom zahrnuje několik různých procesů.*“ (McQuail, 2009, s. 93) Právě tyto mediační procesy souvisí s tím, jakou funkci média ve společnosti plní. Denis McQuail (2009) uvedl několik metafor (okno, zrcadlo, filtr, průvodce, fórum, roznašeč a mluvčí), na kterých ukazuje, jak média mohou zprostředkování reality pojímat od nezaujatého předkládání informací až po snahu o manipulaci s nimi (McQuail, 2009, s. 95).

Média ve společnosti plní několik základních funkcí. Zábavní funkce médií zahrnuje pobavení, potěšení či útěk od vážných sociálních problémů, se kterými se lidé potýkají. Neméně důležitou funkcí médií je informační funkce. Média mají za úkol nás informovat o událostech, se kterými můžeme či nemusíme mít vlastní zkušenost, pomáhají nám utvářet představu o geografickém, společenském či politickém stavu světa, čímž publikum formují. V rámci kulturní funkce mají média za úkol předávat informace, které se týkají naší kultury, a zajišťovat tím kulturní kontinuitu. Tyto materiály jsou důležité jak pro zachování stávajících kulturních vzorců, tak objevování nových kulturních směrů a společenských cílů. V rámci sociální funkce nám média předkládají příklady ze života ve společnosti, a tím nám pomáhají se do ní jednodušeji začlenit, fungovat v ní a přebírat určité typy chování jako správné. Poslední funkci, kterou Burton a Jiráček (2001) zmiňují, je funkce politická. Tím, že média jedince informují o politických událostech a tématech, mu pomáhají pochopit, jak daná společnost politicky funguje a pomáhají mu se v určitých situacích rozhodovat, např. při volbách. Na druhou stranu média ale mohou manipulovat s tím, jakým způsobem skutečnost podají a jakým způsobem se na ní bude publikum dívat. V některých případech mohou mít média až funkci propagandistickou (Burton a Jiráček, 2001, s. 142-143).

1.1.1. Mediální konstrukce reality

Jednou z hlavních otázek studia médií je vztah reality a reprezentace reality v médiích. Dochází ke zkoumání rozdílů mezi sociální a mediální zkušeností neboli mezi tím,

co nabízí společnost jako představu o světě a tím, co nabízí média. Mediální a sociální skutečnosti se do velké míry doplňují, ovlivňují, ale také si v některých případech konkurují a popírají se (Jiráček a Köpplová, 2009, s. 286).

V úvodu bych ráda zmínila teorii sociální konstrukce reality, která se promítá do zkoumání mediální konstrukce reality. Média mají moc nastolovat určitá témata a ovlivňovat postoje lidí ke skutečnostem, čímž se významně podílejí na konstrukci sociální reality (Jiráček a Köpplová, 2007, s. 165). Peter Berger a Thomas Luckmann v knize *The Social Construction of Reality* (1966) vysvětlují, že vše, co společnost považuje za vědění, považují za legitimní předmět jejího zájmu. Vychází z tezí sociálního konstruktivismu, že „*společnost je lidský produkt, společnost je objektivní, resp. objektivizovaná realita a že člověk je sociální produkt.*“ (Reifová, 2004, s. 278) Za klíčovou realitu je považována realita každodenního života a jazyk jako její zprostředkovatel. Právě obrat ke zkoumání jazyka zpochybnil bezprostřední přístup k realitě, protože vznikají tvrzení vytržená z kontextu. Důležitou roli hraje také sociální kontext, ve které je tvrzení utvářeno (Reifová, 2004, s. 278).

Jakou roli hrají právě média při konstrukci reality? Média nám nabízejí různé reprezentace osob, institucí či představ, čímž se podílejí na tvorbě jejich mediálního obrazu. Ačkoli je pojem mediální obraz v rámci mediálních studií hojně užíván, není jeho teorie příliš podrobněji popsána a tento pojem se užívá více méně intuitivně. „*Mediální obraz má povahu typifikovaného symbolu či přesněji znakové sestavy jako reprezentaci konkrétních objektů a událostí, do kterých se promítají jak představy, postoje, názory a zkušenosti jejich tvůrců, tak i konzumentů.*“ (Volek, 2013, s. 6) Mediální obraz dnes bývá stále více používán spíše v negativním kontextu, jako nástroj zadavatele či vlastníka určité mediální organizace s cílem ovlivnit postoje a názory publika (Volek, 2013, s. 7).

1.1.2. Reprezentace reality v médiích

Dle Stuarda Halla je reprezentace základním stavebním prvkem kultury (Hall, 1997, s. 15). Reprezentace nedokáže žádnou informaci přenést přesně, protože realita je neustále reinterpretoována, mění se v čase a v závislosti na tom, kdo ji vytvořil. Zároveň se událost stává reálnou až v moment, kdy je reprezentována, čímž se reprezentace stává součástí samotné události a realita bez ní neexistuje. Reprezentace závisí na tom, kdo ji vytváří a mění se časem. „*Hlavní snahou kulturních studií je proto odhalit, popsat a pochopit, jak*

je reprezentativními praktikami vytvářen význam a to, čemu říkáme realita.“ (Sedláková, 2008, s. 146)

Rozlišují se dva přístupy při zkoumání reprezentace reality v médiích. V prvním případě se užívá pojem „reprezentace“ ve smyslu toho, že mediální obsahy odráží realitu. Realita tedy vzniká ještě před samotnou reprezentací v médiích. V druhém případě mluvíme o „re-prezentaci“. Zde hraje důležitou roli celý proces vzniku mediálního sdělení. To, jakým způsobem byla událost v médiích zpracována, co bylo opomenuto a co bylo naopak zdůrazněno, což ovlivní konstrukci dané reality (Sedláková, 2008, s. 148).

Média mají tendenci vykreslovat určité typy postav ustáleným způsobem, čímž dochází k vytváření jejich mediálních reprezentací, které se ale mohou lišit od jejich reálné podoby. Proto je důležité tyto reprezentace zkoumat (Trampota, 2006, s. 91). Existují různé roviny reprezentace lidí a společenských skupin. Kategorie typů jednotlivých postav, využívaná např. v literatuře, pracuje s tím, co jednotlivé charakteristiky postav reprezentují (Burton a Jiráček, 2001, s. 196). „*Typy na rozdíl od stereotypů neexistují v reálném světě.*“ (Lacey, 1998, s. 133) Další rovinou jsou výše zmíněné stereotypy, které reprezentují určitý lidský projev, postoj či rys. Stereotypy jsou často jednoduše rozpoznatelné, jelikož jsou jednotlivé rysy často zvýrazněny jejich přeháněním. Poslední kategorií jsou archetypy, které jsou často zakořeněné v jednotlivých kulturách a nesou v sobě nejhlubší přesvědčení a hodnoty typické pro danou kulturu (Burton a Jiráček, 2001, s. 189).

1.1.3. Faktory ovlivňující mediální konstrukci reality

Masová média dnes nabízí velké množství obsahů, které se podílí na konstrukci mediální reality. Můžeme mezi nimi najít zdroje zábavy a odpočinku, možnost vzdělávat se či konfrontovat své názory s druhými (Trampota, 2006, s. 23). V této kapitole bych ráda rozebrala koncepty a teorie, které se podílejí na mediální konstrukci reality, čímž formují mediální obrazy osob, skutečností a institucí. V této kapitole rozeberu princip selekce zpráv, gatekeeping a zpravodajské hodnoty.

Zaměstnanci mediálních organizací (redaktoři, editoři, novináři) třídí a vybírají témata, o kterých následně společnost informují. Zásadní roli také hraje to, jaké informace se objeví na prvních stranách, v nadpisech či jsou nějakým způsobem zvýrazněny. Mediální studia považují za důležité principy selekce zpráv zkoumat a analyzovat. „*David M. White (1950) a Kurt Lewin (1951,1958) tyto mechanismy studovali a zjistili, že se většinou jedná o konkrétní osoby, jež z moci své funkce či přirozené autority zasahují do přicházející*

nabídky zpráv (např. tiskových agentur), a nazvali tyto mechanismy ‚dveřníky‘ (tedy ‚gatekeepery‘).“ (Burton a Jirák, 2001, s. 240)

Pamela Shoemakerová (1996) zkoumala faktory podílející se na selekci zpráv a rozdělila je do následujících úrovní dle jejich vlivu. Nejnižší úroveň popsala jako individuální, kdy hlavním faktorem jsou individuální charakteristiky novináře, jako je věk, pohlaví, vzdělání či jeho přesvědčení. Úroveň mediálních rutin reaguje především na tlak pramenící z toho, co je publikum schopno přijmout, co je pro médium možné zpracovat a jaké zdroje má k dispozici. Třetí stupeň zaujímají vlivy mediální organizace, které berou v potaz cíl komerčních médií generovat zisk, zahrnují mediální strukturu organizace a zároveň technologickou podstatu média. Předposlední rovinu představují extramediální vlivy, které působí z vnějšího prostředí, např. ekonomická situace mediální organizace. Poslední úroveň označila jako ideologickou, kdy zásadní roli hrají lidem přirozené představy o světě, ve kterých vyrůstají a žijí (Trampota, 2006, s. 38-47).

Na teorii gatekeepingu navazuje koncept pravidel, kterými se novinář při výběru zpráv řídí, označující se jako zpravodajské hodnoty (Burton a Jirák, 2001, s. 240). Irena Reifová (2004) definuje zpravodajské hodnoty jako soubor znaků, které určují, zda bude zpráva zařazena do výběru mediovaných sdělení, či ne. O tom, zda určitá skutečnost překročí práh pozornosti médií, může rozhodovat intenzita jedné hodnoty (např. míra negativity spojená s událostí) či kombinace více faktorů (negativita ve spojení s blízkostí, překvapením, zapojením elitní osoby a jednoznačností) (Reifová, 2004, s. 76).

První, kdo použil pojem zpravodajská hodnota, byl Walter Lippmann v knize *Public Opinion* (1922), který se snažil vysvětlit, jaké hodnoty novináře ovlivňují při výběru zpráv (Jirák a Köpplová, 2007, s. 77). Lippmann za tzv. news values označil: „... *to, co má jasný obsah, který lze vykládat jednoznačně, superlativy, konflikty, překvapení, to, s čím se čtenář může identifikovat, tedy blízkost prostorovou nebo psychologickou, osobní zaujatost, to, co má pro čtenáře důsledky.*“ (Lippmann, 1965, s. 203)

Zpravodajské hodnoty byly v minulosti mnohokrát zpracovány a rozvíjeny. Dnes je dělíme na dvě skupiny, hodnoty obecné a zpracovatelské. Obecné hodnoty představují faktory sociokulturní a organizační. Zpracovatelské hodnoty zastávají možnosti jejich zpravodajského ztvárnění (Burton a Jirák, 2001, s. 241).

K obecným zpravodajským hodnotám patří: výskyt (frekvence), který označuje časový interval trvání události potřebný k jejímu rozvinutí ve zprávu. Čím kratší dobu událost trvá, tím má větší šanci stát se zprávou. Rozhodující se stává i to, zda události, které

se staly, jsou kulturně a sociálně blízké médiu a jeho adresátům. Důležitým faktorem je jasnost (jednoznačnost) události a zároveň její jednoduchost a možnost snadného vysvětlení, což souvisí i se smysluplností události. Velkou roli také hraje novost události, kdy opět platí fakt, že čím čerstvější událost je, tím více je ceněna. Další hodnotou je průběžnost (kontinuita), kdy v případě, že se skutečnost již v minulosti stala předmětem zájmu médií, je pravděpodobné, že i o dalších podrobnostech budou média informovat. Média také ocení události, které mají možnost dalšího vývoje. Informace se vztahem k elitním národům, státům, osobám a celebritám se také pravděpodobně stanou předmětem zájmu médií. V případě, že je událost spojena s konkrétní osobou, se jedná o personalizaci, která opět zvyšuje šanci na zveřejnění. Stejně jako negativita, souznění, překvapení a na druhou stranu i míra předvídatelnosti. Poslední hodnotou je variace, kdy v případě, že domácí zpravodajství řeší určité téma, má médium tendenci informovat o podobných tématech i ze zahraničí (Reifová, 2004, s. 77).

Vedle obecných hodnot stojí zpracovatelské hodnoty, které jsou neméně důležité při výběru zpráv. *„I možnosti zpracování určité události a technologické a organizační možnosti určitého média jsou významnými faktory, které ovlivňují výběr a konečnou podobu zpráv.“* (Burton a Jiráček, 2001, s. 246) Patří sem fakt, zda existuje obrazový materiál, zda je součástí zprávy dostatečný konflikt, dramatizace a zda můžeme informaci podat jako příběh o jedinečném lidském osudu (Burton a Jiráček, 2001, s. 246).

1.1.4. Vliv mediální konstrukce reality

Média mají při konstruování reality velký vliv na příjemce sdělení, což vysvětluje koncept agenda settingu. První, kdo použil termín agenda setting, byli Maxwell McCombs a Donald Shaw ve své studii *The agenda-setting function of mass media* (1972), kteří zkoumali volební chování nerozhodných voličů ve městě Chapel Hill v roce 1968. Výzkum ukázal, že množství a obsah vydaných článků a reportáží v předvolebním období dokázal do velké míry ovlivnit chování nerozhodných voličů. *„McCombs a Shaw z výsledků vyvodili, že masová média nastolují veřejnosti její agendu. Konstruují realitu ve zprávách.“* (Reifová, 2004, s. 16)

Podstata konceptu agenda settingu neboli nastolování agendy spočívá v moci médií ovlivňovat vnímání lidí tím, že o některých tématech informují veřejnost více a o některých méně či vůbec. Média tedy neříkají lidem, co si mají myslet, ale navádí je, o čem mají

přemýšlet. Této problematice se již v polovině 60. let věnoval Bernard Cohen v práci *The Press and Foreign Policy* (Trampota, 2006, s. 113).

Novější výzkumy nastolování agendy si začaly všimnout i toho, že média při zpracování událostí mohou určité prvky zdůraznit a některé vynechat. Tato teorie je součástí zkoumání druhé úrovně nastolování agendy, zkoumání nastolování agendy atributů, mezi které patří i zarámování událostí (Trampota, 2006, s. 122). „*Rámčovat znamená vybírat určité aspekty vnímané reality a zvýšit jejich významnost ve sdělovaném textu tak, že se prosazuje určitá definice problému, kauzální vysvětlení, morální hodnocení či také doporučené řešení popisované události.*“ (McCombs, 2009, s. 133)

1.2. Násilí v médiích

Protože se téma mé bakalářské práce týká i pojetí násilí v médiích, věnovala bych ráda kapitolu i tomuto tématu. Výzkum médií se zaměřuje také na zkoumání násilí v médiích, které se nejčastěji promítá do zpravodajství, ale objevuje se v mnoha dalších typech mediálních obsahů. Můžeme dokonce rozlišovat různé subkategorie tohoto žánru: válečné, zločinecké, kreslené, sadistické či komické násilí v médiích (McQuail, 2009, s. 349). První studie byla iniciována především jako výzkum působení násilí ve filmu na dětské publikum ve dvacátých letech 20. století. Následně v sedmdesátých letech 20. století si společnost začala klást otázku, zda rostoucí míra kriminality nesouvisí s vyobrazováním násilí v televizi, která v té době začala být mnohem více rozšířená (Reifová, 2004, s. 160).

Z deskriptivního hlediska dochází k rozlišování násilí v různých mediálních žánrech na reálné či fiktivní a na explicitní či implicitní. V prvním případě je násilí součástí buď zpravodajství, které informuje o proběhlých demonstracích, válkách, teroristických útocích a podobných událostech, nebo naopak v druhém případě je součástí fiktivních příběhů. Problémem ale může být neschopnost některých rozlišovat mezi tím, co reálné je a co není, zejména v případě dětí. Ve druhém případě jsou za explicitní násilí označovány hlavně scény z filmů, kdy dochází k soubojům, přestřelkám či haváriím. Implicitní násilí je naopak pouze naznačeno, ale není dále rozvíjeno (Reifová, 2004, s. 160).

Adam Suchý v knize *Mediální zlo – mýty a reality* (2007) zkoumá především vztah mezi konzumací mediálního násilí a následným chováním dětí a mladistvých, u kterých může docházet k problémům s agresivitou (Suchý, 2007, s. 13). Shrnul hlavní dva přístupy k zobrazování mediálního násilí. První z nich se nazývá teorie sociálního učení a

předpokládá, že agrese je naučená. Diváci tedy přebírají agresivní chování z mediálních obsahů, které konzumují. Druhý přístup se nazývá teorie katarze a tvrdí, že sledováním násilí v médiích dětský či mladistvý divák ztrácí potřebu projevit pocit agrese (Suchý, 2007, s. 42).

Násilí v médiích není součástí jen zkoumání a debat, podléhá regulaci médií a mediální legislativa omezuje např. denní dobu, kdy explicitní násilí může být v televizi prezentováno a jakým způsobem musí být označeno (Reifová, 2004, s. 162).

1.2.1. Média a terorismus

„To be sure, communication technology is value free, it can be used for the good and for the bad. Whereas terrorists themselves believe that they use media and communication for the good, those who reject their violence believe otherwise. Such opposing views indicate that the same terrorist act can be considered as either justifiable or despicable, as either the rightful act of freedom fighters or the evil deed of ruthless outlaws. The slogan ‚one person’s terrorist is another person’s freedom fighter’ captures these contrasting value judgments.“
(Nacos, 2016, s. 4)

Vztah masových médií a terorismu shrnuje Brigitte L. Nacos (2016) do čtyř základních cílů, které teroristé ve vztahu k médiím mají. Snaha o získání pozornosti veřejnosti a následné šíření strachu ve společnosti, sdělení motivů terorismu, uznání a respekt směrem k ideologiím, které teroristická skupina vyznává a snaha o legitimizaci či získání podobné mediální pozornosti, které se dostává legitimním skutečností a osobám (Nacos, 2016, s. 20).

Dle definice Bruce Hoffmana (2006) sahají cíle teroristických útoků mnohem dále než jen k bezprostředním obětem a objektům teroristických útoků. Cílem je postupné zasazování strachu do veřejného prostoru (Hoffman, 2006, s. 41) a snaha o vyvolání zpětné reakce. *„Teroristický útok je tak jakýmsi hlásnějším argumentem a silnějším přesvědčovacím prostředkem těch, jejichž hlas není jinak vyslyšen, který má za úkol upoutat pozornost a začít dialog.“* (Černíkov, 2011, s. 16)

Tento dialog je v dnešním světě možné vést hlavně díky masovým médiím, která v posledních desetiletích zažila velkou proměnu. A protože současný terorismus prospívá především díky masové komunikaci, publicitě a propagandě, využívají teroristé všechny možnosti internetu a sociální média se stávají jejich hlavním komunikačním kanálem s veřejností (Nacos, 2016, s. 2).

1.3. Charakteristika zkoumaných deníků

Pro zkoumání mediálního obrazu jsem vybrala deník Blesk a Mladou frontu Dnes a jejich internetové podoby blesk.cz a iDnes.cz. Dle výzkumu čtenosti tisku MEDIA PROJEKT (MP), je bulvární deník Blesk nejčtenějším deníkem v České republice již od roku 2002. Ve zkoumaném období, které spadalo do 1. a 2. čtvrtletí roku 2019, četlo deník Blesk průměrně 905 tisíc čtenářů na vydání. Druhý zkoumaný deník Mladá fronta Dnes skončil na druhém místě s 534 tisíci čtenáři na vydání (Tisková zpráva Unie vydavatelů, 2019).

1.3.1. Deník Blesk

Bulvární deník Blesk začal vycházet v roce 1992 a se stal jediným českým deníkem, který vznikl po listopadu 1989 a vychází až do dnes. V počátcích bylo velmi těžké obsadit redakci, protože v České republice neexistovalo mnoho bulvárních novinářů. Deník Blesk spadl pod švýcarské vydavatelství Ringier AG, které zároveň vydávalo i časopis Reflex, ABC, deník Sport, Aha! a v letech 1993–1998 deník Lidové noviny (Bednařík, Jirák a Köpplová, 2019, s. 406–408).

První důležitou osobou spojenou s tímto deníkem se stal Petr Schönfeld, zakladatel a první šéfredaktor deníku Blesk. Tématem prvního čísla bylo letiště v Milovicích, které v té době bylo žhavým tématem. „*Šlo o reakci na dohodu mezi ČSFR a Ruskou federací o řešení materiálních důsledků pobytu sovětských vojsk na našem území.*“ (Deník Blesk vychází 25 let, zahájil v dubnu 1992, 2017)

V roce 1996 se na bulvárním trhu objevila první konkurence, deník Expres. Vydavatelství jej proto koupilo a sloučilo dvě redakce do jedné s příslibem jak grafických, tak obsahových změn deníku. Druhým významným mužem deníku Blesk se stal „otec českého bulváru“, šéfredaktor Miroslav Lábler (Dernerová, 2017, s. 34). „*Byl to právě on, kdo přesně pochopil, že český čtenář chce jen lehký společenský bulvár, nikoli útočný společensko – politický, jak je běžný třeba v Británii.*“ (Halada in Dernerová, 2017, s. 34)

V roce 2013 došlo ke změně majitele deníku. Společnost Ringier Axel Springer byla koupena společností Czech News Center, která je součástí koncernu Czech Media Invest a je vlastněna českými podnikateli Danielem Křetínským a Patrikem Tkáčem (Deník Blesk vychází 25 let, zahájil v dubnu 1992, 2017).

1.3.2. Mladá fronta Dnes

Historie Mladé fonty sahá do roku 1945, kdy vznikl deník Mladá fronta: deník mladých lidí. V průběhu let se jeho podnázev několikrát změnil na Deník Svazu české mládeže, Deník Československého svazu mládeže, Deník ČSM, Deník federální rady dětských a mládežnických organizací ČSSR, Deník Ústředního svazu socialistické mládeže a v roce 1989 se přejmenoval na Deník československé mládeže (Mládková, 2007, s. 26). Vydavatelem se v roce 1990 stala Mladá fronta, nakladatelství a vydavatelství (MFVN), které ale stále bylo majetkem nástupnické organizace Socialistického svazu mládeže, Svazu mládeže. Tato organizace měla hlavní slovo při tvorbě deníku, najímání redaktorů či rozdělování prostředků (Benda, 2007, s. 90).

V roce 1990 došlo ke „spontánní privatizaci“ deníku Mladá fronta. Karel Hvizďala, korespondent deníku Mladá fronta, přesvědčil kolegy redaktory k boji za jeho osamostatnění. Redaktoři Mladé fronty a časopisu Mladý svět oslovili advokátní kancelář Lederer – Zempliner. Byla založena akciová společnost M a F a.s. a provedena registrace ochranné známky Mladá fronta DNES, registrace na Ministerstvu kultury a změna loga a názvu deníku. Šéfredaktor Libor Ševčík k 31. srpnu 1990 ukončil pracovní poměr s redaktory deníku, kteří ihned vzápětí začali pracovat pro nově vzniklý deník Mladá fronta Dnes (Benda, 2007, s. 93–94). „*Svaz mládeže se sice pokoušel sestavit redakci novou, to se ale nepovedlo, MfD navíc získala i dosavadní předplatitele bývalého svazáckého listu.*“ (Deník Mladá fronta vznikl z popudu levicových intelektuálů, 2010)

Deník dnes patří největší české mediální společnosti MAFRA, a.s., která do roku 2013 patřila německé společnosti Rheinisch-Bergische Verlagsgesellschaft (RBVG). „*Ke změně vlastnických poměrů v samotné společnosti MAFRA, a.s. došlo v polovině roku 2013, kdy RBVG prodalo veškeré aktivity mediální skupiny MAFRA v České republice skupině AGROFERT HOLDING, a.s. s jediným akcionářem Andrejem Babišem.*“ (Vojtová, 2017, s. 53)

Dnes se MF Dnes řadí mezi naše nejčtenější seriózní deníky, který se zaměřuje především na aktuální a kvalitní zpravodajství z domova i ze světa, ekonomická a kulturní témata či sportovní zpravodajství (Mládková, 2007, s. 27).

1.4. Teroristický útok na Srí lance 21. dubna 2019

21. dubna na Velikonoční neděli otřásl Srí Lankou celkem osm krvavých útoků. Atentátníci mířili na kostely plné lidí, luxusní letoviska a ubytovnu. Sedm útoků zasáhlo hlavní město Kolombo a jeho okolí, jeden výbuch se odehrál na východě země v městě Batticaloa. První útoky proběhly v ranních hodinách, kdy byly kostely plné lidí, kteří přišli na bohoslužbu. Poslední útok byl ohlášeno v 15:30 místního času (Za útoky na Srí Lance stojí místní islamisté. Policie řízeně odpálila dodávku s dalšími bombami, 2019). Původní čísla spekulovala o 359 obětech na životech, později však bylo upřesněno, že počet obětí se pohyboval mezi 250 až 260, oficiální statistiky uvádějí 253 mrtvých (Srí Lanka snížila počet obětí o stovku. Původní údaj byl prý chybný výpočet, 2019). Dalších asi 500 lidí bylo při útocích zraněno (Kamery zachytily atentátníka ze Srí Lanky, při útocích zemřelo 321 lidí, 2019). Většina obětí pocházela ze Srí Lanky, mezi oběti bylo ale 38 cizinců z Velké Británie, Indie, Dánska, Nizozemska, Španělska, Švýcarska, USA, Austrálie a Turecka (Sri Lanka attacks: Who are the victims?, 2019).

K útokům se po nějaké době přihlásila místní islamistická skupina Národní Tavhíd Džamáat v čele s radikálním duchovním Zahránem Hašínem, která byla již v minulosti spojována s šířením nenávisti proti buddhismu, konkrétně ničením budhistických chrámů. Všech sedm sebevražedných atentátníků tedy bylo původem ze Srí Lanky (Kdo podle vlády zabíjel na Srí Lance? Džihádisté z Tavhíd Džamáat byli dosud spojováni s vandalismem, 2019). Náboženská situace na Srí Lance je taková, že většinu (68,6 %) z celkových 22 milionů obyvatel tvoří buddhisté, 13,7 % hinduisté, 10,4 % muslimové a 7,2 % křesťané (Religions in Sri Lanka, 2020).

První informace o chystaných útocích se údajně objevily již 4. dubna, ale politické napětí v zemi zapříčinilo, že se události nepodařilo zabránit. O varování totiž údajně věděly pouze srílanské bezpečnostní složky spadající pod prezidenta země. K premiérovi Srí Lanky se tato informace však již nedostala. „*Personální šéf prezidentova úřadu řekl, že začátkem dubna se sice objevilo varování, ale pouze o jednom či dvou útocích. Nikdo prý nepředpokládal útok takových rozměrů.*“ (Útoky na Srí Lance spáchali místní islamisté, úřady o hrozbě věděly, řekl mluvčí vlády, 2019)

Okamžitě po atentátu bylo zadrženo 24 podezřelých, postupně se toto číslo vyšplhalo až na přibližně 150 lidí a o několik dní později oznámil policejní šéf Čandana Vikramaratne, že všichni, kdo se na útocích podíleli, byli buď mrtví, nebo zadrženi (Všichni útočníci ze Srí

Lanky jsou zadrženi či mrtví, oznámila tamní policie, 2019). Situace na Srí Lance se po útocích neuklidnila a pokračovala dalším nábožensky orientovaným násilím, kdy výtržníci z řad Sinhálců, kteří se převážně hlásí k buddhismu, zaútočili na místa obývaná muslimy. Srílanská vláda a policie zareagovaly zablokováním některých sociálních médií, na kterých docházelo k eskalaci napětí (Situace na Srí Lance se dramatizuje. Výtržníci ničí mešity a obchody, dav zlynčoval muslimského obchodníka, 2019).

2. Analytická část

2.1. Metodologie výzkumu

Při výběru metody analýzy mediálního obrazu jsem se rozhodla pro kombinaci kvantitativní a kvalitativní metody analýzy médií. Tyto dvě metody se liší ať už technikou sběru dat, samotnou analýzou dat a zároveň také každá pracuje s daty odlišnými. Kvantitativní analýzy povětšinou pracují s tzv. daty tvrdými, které buď mají numerický charakter, nebo jsou do tohoto tvaru převáděny. Cílem kvantitativního šetření je odhalení pravidelně se opakujících vzorců, formulování zobecnitelných závěrů a následně předpovídání budoucích jevů. Na druhou stranu kvalitativní analýza pracuje s daty měkkými, které mají podobu slovní ve formě výpovědí, zápisů či vyobrazení a odmítá kvantifikaci a užití statistických postupů při zkoumání sociálních jevů. Další rozdíl můžeme spatřit v rozsahu zkoumaných témat a otázek. Při kvantitativní analýze dochází zpravidla k zaměření se na jedno či menší počet výzkumných témat a otázek, kvalitativní analýza má za úkol zkoumat téma v obecnější rovině a popsat jev detailněji a komplexněji (Sedláková, 2014, s. 47–51). Pro kombinaci kvalitativní a kvantitativní techniky jsem se rozhodla, protože: „... *při studiu dokumentů je obvyklé výzkumné techniky kombinovat tak, aby jeden z postupů obohatil, rozšířil, zpřesnil, ale i valorizoval zjištění předchozího.*“ (Sedláková, 2014, s. 288)

2.2. Kvantitativní obsahová analýza

„*Stručně bývá charakterizována jako výzkumná technika pro kvantitativní, systematický a objektivní popis zjevného obsahu komunikace.*“ (Sedláková, 2014, s. 291) Kvantitativní obsahová analýza zkoumá témata, kterým se jednotlivá média věnují a jakého prostoru se jim ve sdělení dostává. Dokáže porovnat různé typy médií, různé mediální krajiny a zároveň předpovídat důležitá témata, probíraná v budoucnosti (Trampota a Vojtěchovská, 2010, s. 99).

Média mají moc ovlivnit veřejné mínění výběrem událostí, o kterých budou společnost informovat a zároveň množstvím prostoru, který dané skutečnosti věnují, čímž se částečně dostáváme k výše popsanému tématu nastolování agendy (viz. podkapitola 1.1.4). V rámci zkoumání nastolování témat médií můžeme rozlišovat výzkumy na ty, které

sledují postavení jednoho tématu ve sledu zpráv určitého média, kdy je hlavním aspektem zkoumání věnovaný prostor v určitém časovém období a to, jakým způsobem dochází k jeho proměně. V druhém případě se jedná o výzkum, který zkoumá celou agendu určitého média či většího počtu médií, kdy je výzkum zaměřen na popis skladby mediálního produktu (Trampota a Vojtěchovská, 2010, s. 102). V našem případě se jedná o první z popisovaných možností.

Na rozdíl od kvalitativních analýz má obsahová analýza daná přesná pravidla a postupy, což má za následek jednoznačnou ověřitelnost textu, tzn. že kdokoli by se pustil do stejného výzkumu, by došel ke stejným datům a závěrům. Výsledky analýzy jsou tedy intersubjektivně ověřitelné. I přesto, že je to jedna z nejpoužívanějších metod analýzy mediálních obsahů, má své limity a omezení. Jedním z nich je objektivita výsledků analýzy, kterou kritici považují za nedosažitelnou a druhou její neschopnost zachytit drobné významové nuance ve zkoumaných textech (Sedláková, 2014, s. 296).

Obsahovou analýzu využíváme k zobrazení určitých osob, témat či jevů v mediálních sděleních. Podstatou metody je „*klasifikování a sčítání předem definovaných jednotek textu, abychom vyjádřili jeho jednotlivé prvky numericky, a tak získali informace o jeho struktuře.*“ (Sedláková, 2014, s. 310) Obsahová analýza se skládá z několika kroků, které v následujících kapitolách postupně projdeme.

2.2.1. Výzkumné téma a cíl výzkumu

V prvním kroku si definujeme zvolené téma a předmět výzkumu práce. Tématem výzkumu mé bakalářské práce je mediální obraz velikonočních útoků na Srí Lance z 21. dubna 2019 ve vybraných českých médiích. Cílem kvantitativní části výzkumu je zjistit, kolik prostoru vybraná česká média této události věnovala a porovnat, zda více prostoru událost dostala v seriózních či bulvárních médiích. Výsledná data zpracuji do grafů, ze kterých budou výsledky analýzy zřetelně viditelné a následně přidám slovní komentář.

2.2.2. Výzkumné otázky a hypotézy

V druhé fázi přípravy zkonstruuji výzkumné otázky, které doplním o hypotézy. Odpovědi na tyto otázky budou součástí komplexní analýzy mediálního obrazu události. Hypotéza je jakýmsi naším očekáváním o chování zkoumaného jevu, ke kterému jsme došli na základě faktů a poučení. „*Hypotéza je obecný výrok o vztahu dvou nebo více jevů. Jde o*

podmíněné relační tvrzení předvídající vývoj chování pozorovaného jevu v závislosti na změnách jiného jevu.“ (Sedláková, 2014, s. 112)

Výzkumná otázka č. 1: Které ze dvou vybraných médií dalo události větší mediální prostor?

Hypotéza č. 1: Počet zpráv publikovaných v Mladé frontě Dnes a na zpravodajském serveru iDnes.cz byl vyšší, než počet zpráv publikovaných v deníku Blesk a Blesk.cz.

Hypotéza č.2: Počet zpráv publikovaných na webových zpravodajských serverech byl vyšší než v tištěných denících.

Výzkumná otázka č.2: Jak dlouho po události vybraná média o faktech spojenými s útoky veřejnost informovala?

Hypotéza č.3: Deník Mladá fronta Dnes se útokům věnoval delší dobu než deník Blesk, v tištěné i webové podobě.

Hypotéza č.4: Obě dvě média o události informovala každý den po dobu 7 dní od události.

2.2.3. Základní výběrový soubor

Pro výzkum mé bakalářské práce jsem si vybrala dva nejčtenější české deníky (deník Blesk a Mladá fronta Dnes) a jejich online podobu (internetový zpravodajský server iDnes.cz a Blesk.cz). Jejich stručné přestavení nalezneme v kapitole 1.3. Analýzu jsem provedla v období od 21. dubna do 31. května 2019. Zkoumané období začíná v den útoků a končí posledním dnem následujícího měsíce. V tomto období byla publikována největší část zpráv, proto jsem usoudila, že toto období bude pro naši analýzu dostatečně dlouhé.

2.2.4. Kódovací jednotka

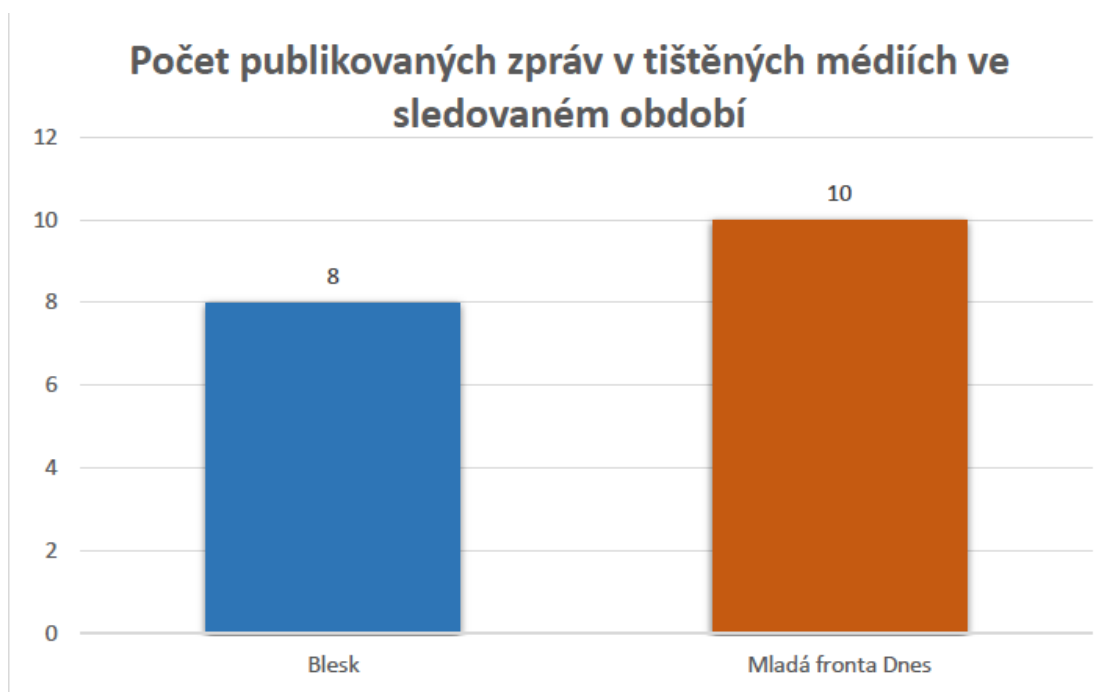
Definice kódovací jednotní zní: *„Kódovací jednotkou je redakční příspěvek nebo volební reklama. Příspěvek chápe graficky ucelenou žurnalistickou jednotku s nadpisem nebo samostatný obrazový příspěvek s textem (jako nadpis mohou platit také značky), obrazový materiál k textovým příspěvkům se pokládá za součást příslušného textu.*“ (Schulz, 2011, s. 41) V mém případě jsem si za kódovací jednotku zvolila jednu zprávu, která se zabývá přímo samotnými útoky na Srí Lance nebo skutečnostmi souvisejícími s touto událostí.

2.2.5. Způsob získávání dat

Pro získání informací jsem využila aplikaci NewtonOne, která zajišťuje monitoring mediálních obsahů a zároveň slouží jako archiv různých mediálních formátů. V této aplikaci jsem vyhledala všechny zprávy, které obsahovaly pojmy jako Srí Lanka, Velikonoční útoky, atentát a terorismus, které jsem následně v předem vybraném období analyzovala. Výsledky analýzy představím v následující kapitole, kde na závěr potvrdím či vyvrátím výše zmíněné hypotézy a odpovím na výzkumné otázky.

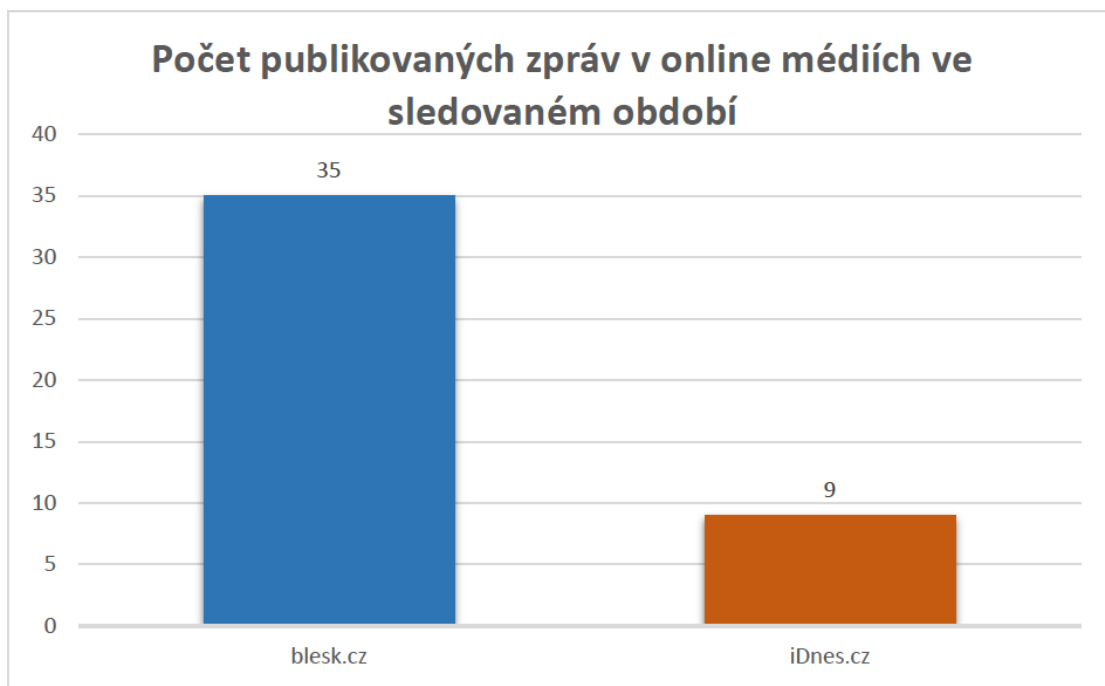
2.2.6. Výsledky analýzy

V této části práce se zaměřím na prezentaci výsledků kvantitativní analýzy. Výsledky představím v grafech, ke kterým následně přidám komentář. Nejprve srovnám počet článků v tištěných denících, následně na internetových serverech, v další fázi porovnáím celkový počet vydaných článků v MF Dnes a iDnes.cz s deníkem Blesk a blesk.cz. V posledních grafech ukážu vývoj článků v čase.

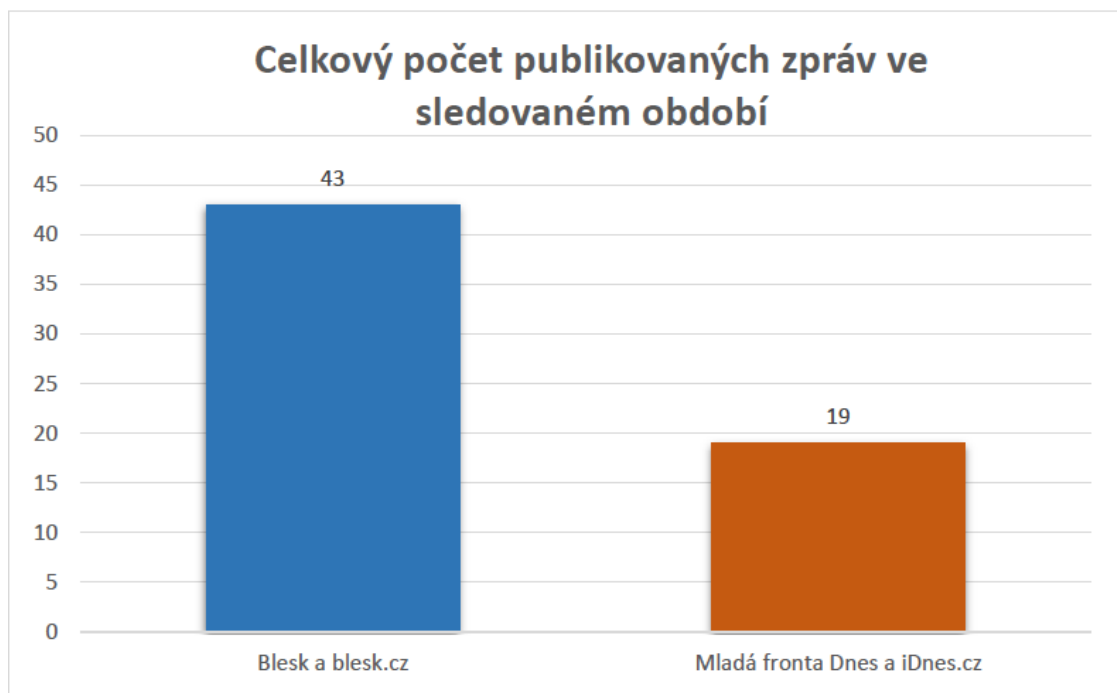
(graf č.1)

Z grafu č. 1. vyplývá, že počet zpráv publikovaný ve zkoumaném období v tištěných denících Blesk a Mladá fronta Dnes byl podobný. V případě deníku Blesk se jedná o 8 publikovaných zpráv, v případě MF Dnes se jedná o 10 publikovaných zpráv.

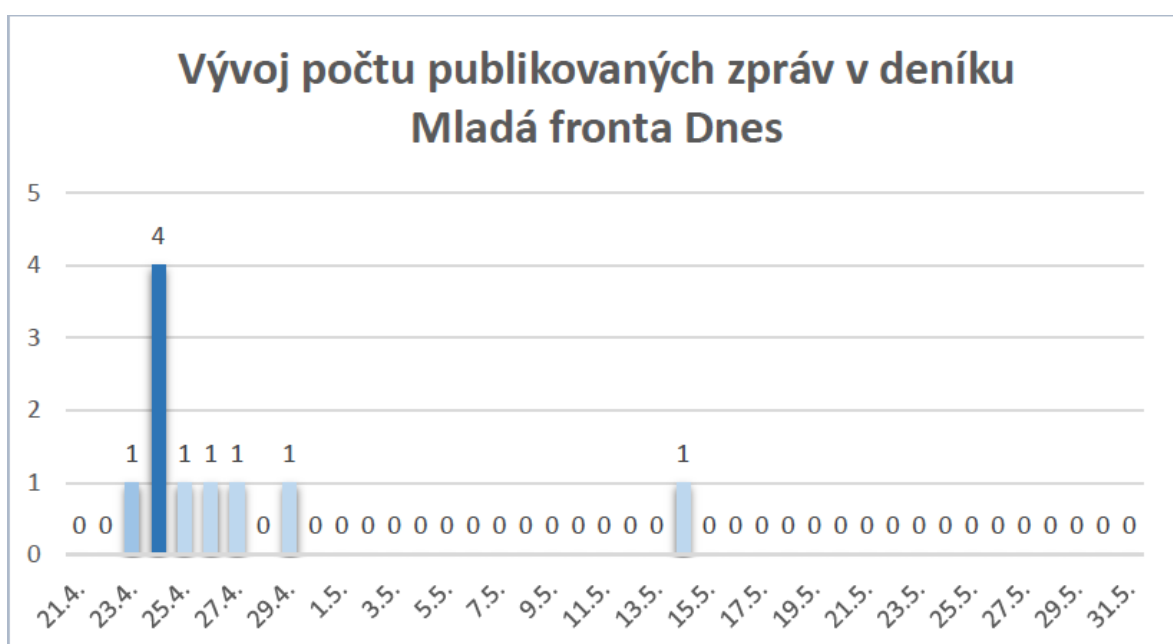
(graf č. 2)

Graf č.2. zaznamenal mnohem větší rozdíl mezi publikovanými zprávami na internetových portálech blesk.cz a iDnes.cz. Celkový počet zpráv uveřejněných na iDnes.cz se podobá počtu zpráv publikovaných v tištěné formě MF Dnes a rovná se počtu 9. Co mě ale opravdu překvapilo, byl prostor, který této události věnoval zpravodajský portál blesk.cz, který ve sledovaném období publikoval 35 zpráv s tématem velikonočních útoků.

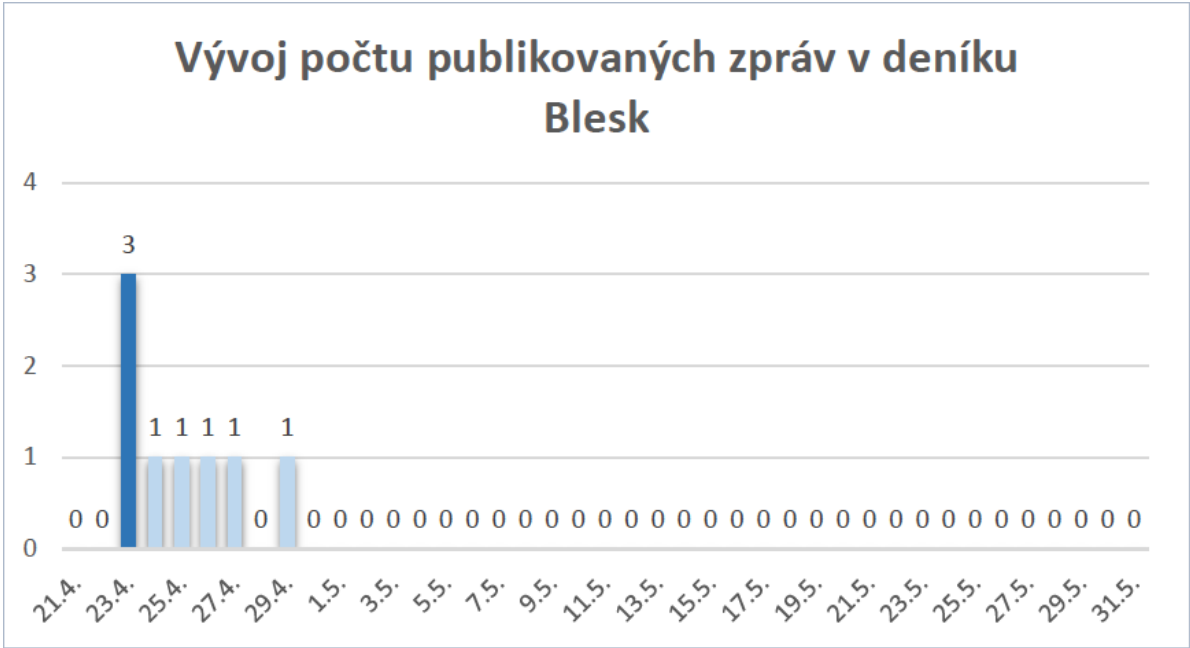

(graf č.3)

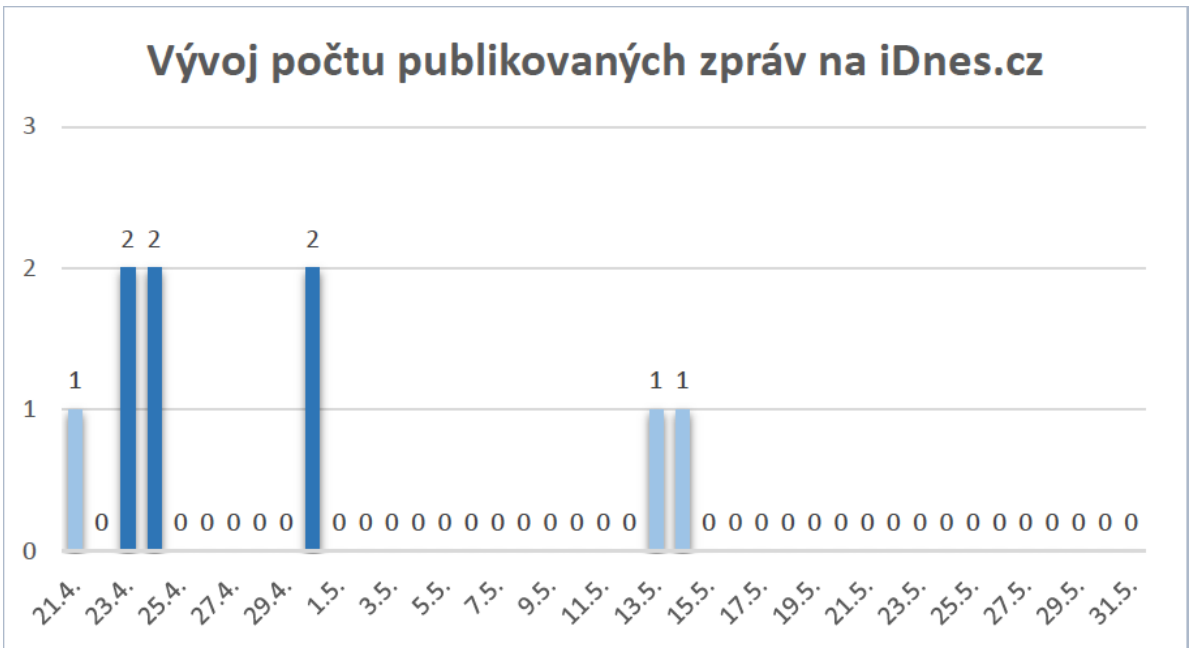
Třetí graf ukazuje celkové srovnání zpráv publikovaných ve vybraných médiích, které zastupovaly bulvární a seriózní zpravodajství. Součet zpráv zveřejněných v deníku Mladá fronta Dnes a na webovém portálu iDnes.cz byl 19, deník Blesk a webový portál blesk.cz publikovaly 43 zpráv.

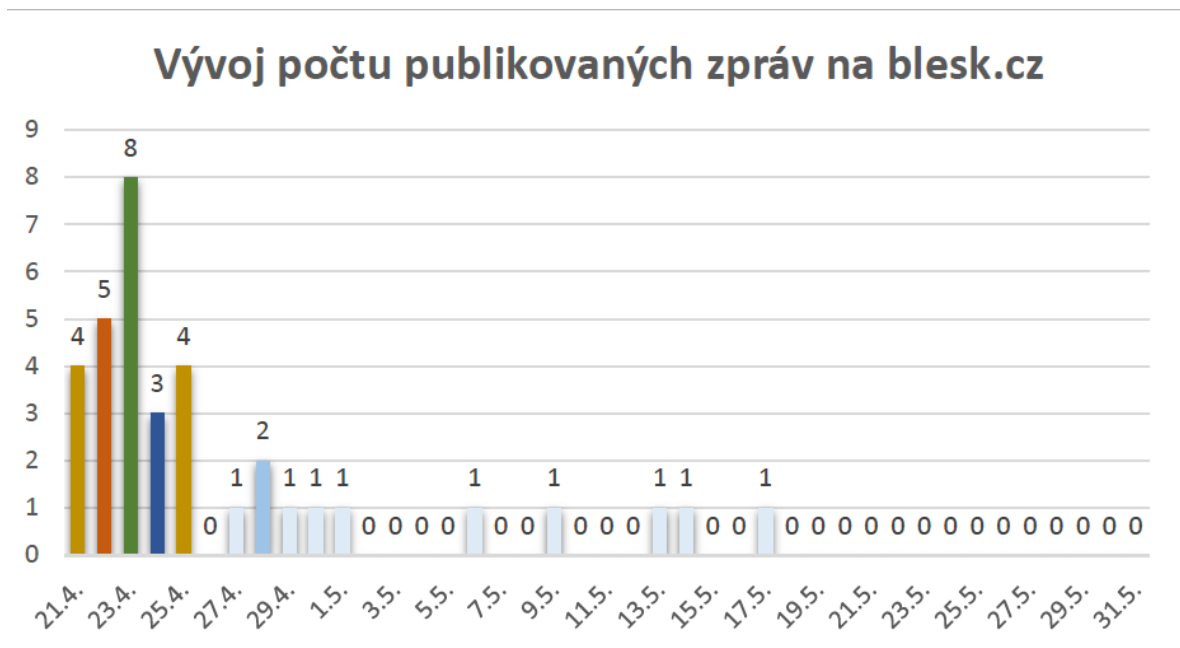
(graf č. 4)

(graf č.5)

(graf č.6)

(graf č.7)

Následující grafy ukazují srovnání publikovaných článků v jednotlivých médiích v čase. Z grafu č. 4 a 5 vyplývá, že tato média neinformovala o události každý den, první zpráva v obou médiích vyšla dva dny po události, v úterý 23. dubna. MF Dnes tento den věnovala Srí Lance jednu zprávu, deník Blesk publikoval zprávy tři. Vývoj počtu dalších zpráv vyčteme z grafů. Poslední článek věnovaný útokům v MF Dnes vyšel v polovině května, naproti tomu poslední zpráva zveřejněná v Blesku byla publikována na konci dubna. Graf č. 6 a 7 ukazuje vývoj zpráv na internetových zpravodajských portálech. Na rozdíl od tištěných médií byly zprávy publikovány ihned po tom, co k útokům došlo. Internetový deník iDnes.cz publikoval v den útoků jednu zprávu, blesk.cz dokonce zprávy čtyři. V dalších dnech vidíme, že blesk.cz vydával mnohem větší počet zpráv než iDnes.cz. Doba, kdy vyšla poslední zpráva ve sledovaném období byla podobná, v případě iDnes.cz to bylo 14. května a v případě blesk.cz 17. května.

2.2.7. Vyhodnocení analýzy

V závěru kvantitativní části analýzy bych ráda zodpověděla na výše položené otázky a vyvrátila či potvrdila konstruované hypotézy. První výzkumná otázka zněla: které ze dvou vybraných médií dalo události větší mediální prostor? Odpověď dokážeme odvodit z grafu č. 3, který ukazuje, že součet zpráv zveřejněných v deníku Blesk a na internetovém portálu blesk.cz je vyšší, než počet zpráv zveřejněných v MF Dnes a iDnes.cz. Z této odpovědi

zároveň vyvrátím první hypotézu, která se domnívala o opaku. Druhou hypotézu naopak můžeme potvrdit, protože větší mediální prostor tato událost dostala na webových zpravodajských serverech.

Odpověď na druhou výzkumnou otázku vyčteme z grafů 4, 5, 6 a 7, které detailně zobrazují kolik, v jaký den vyšlo zpráv v jednotlivých médiích. Obecně bych shrnula, že téma Srí Lanky v denících Mladá fronta Dnes, blesk.cz a iDnes.cz bylo nepravidelně zveřejňováno do poloviny května, což znamená, že těmito médii zpráva s pauzami rezonovala zhruba tři týdny po samotných útocích. V tištěném deníku Blesk byla poslední zpráva zveřejněná koncem dubna, 29.4. Třetí hypotézu musím vyvrátit, protože poslední zpráva byla zveřejněna 17. května na internetovém portálu blesk.cz. Zároveň vyvrátím i poslední hypotézu, protože ani jedno ze sledovaných médií neinformovalo o útocích 7 dní od události v kuse.

2.3. Sémiotická analýza

Sémiotická analýza spadá do kategorie kvalitativních metod zkoumání mediální obsahů a užívá se pro výzkum faktických žánrů jako je zpravodajství, publicistika či diskuzní pořady. Za klíčový pojem a zároveň hlavní nedostatek této metody bývá označován faktor objektivity, který je dle některých sociálních teorií nedosažitelným ideálem a lze aplikovat pouze na některé žánry a témata z důvodu toho, že proces selekce a převyprávění zpráv závisí na subjektivním výběru člověka, který rozhoduje, jaké informace do zprávy zařadí a jakým způsobem je podá (Trampota a Vojtěchovská, 2010, s. 127–128).

V minulosti bylo zkonstruováno mnoho pohledů na objektivitu. Zástupce sociálních a mediálních studií reprezentuje např. Gaye Tuchmanová, která vnímá objektivitu jako vzdálení se médií od popisovaných událostí, čímž dochází k menšímu riziku dotčení se určité části publika (Trampota a Vojtěchovská, 2010, s. 129). Nebo Warren Breed, dle kterého je objektivita nástrojem mediálních organizací, který pomáhá kontrolovat práci novinářů. Zástupci profesní teorie žurnalistiky vnímají objektivitu jako soubor novinářských postupů, které jsou nezbytnou součástí popisu skutečností. Patří mezi ně: „*ověřování informací alespoň ze dvou na sobě nezávislých zdrojů, oddělování faktů od názorů, opatřování názorů odkazem na zdroj informací a zveřejňování názorů protistran.*“ (Trampota a Vojtěchovská, 2010, s. 129)

Cílem sémiotické analýzy je nejen odhalit principy, díky kterým jsou informace v textu uspořádány takovým způsobem, jako jsou a popsat je, ale také proniknout na ideologickou úroveň v pozadí. Hlavním zájmem je tedy samotné sdělení, nikoli jeho čtenář či tvůrce textu (Sedláková, 2014, s. 329-340). Sémiotická analýza se tak soustředí především na: *„prvky, ze kterých je sdělení (novinová zpráva, rozhlasová či TV reportáž) složeno, pomáhá odpovědět na otázku, jaký význam mohou mít tyto prvky – a potažmo celé mediální texty – nejen na úrovni jejich explicitního (zjevného) zpracování, ale zejména na skryté rovině symbolické.“* (Trampota a Vojtěchovská, 2010, s. 118)

Základním stavebním kamenem sémiotické analýzy jsou znaky, které jsou součástí veškeré komunikace. Každý znak se skládá ze dvou prvků – označujícího a označovaného. Označující složka znaku má podobu fyzické podoby slova či fotografie a označované směřuje k duševní podobě, kterou si každý z nás s označujícím spojí. Tato interpretace ale může probíhat různými způsoby, čímž dochází k rozdílným interpretacím významu události. *„Protože znaky operují na dvou rovinách označování – denotativní (jde o jednoznačný, doslovný význam znaku) a konotativní (významy asociativní, druhotné), je aplikace sémiotické analýzy silně ovlivněna specifickými kulturními a společenskými hodnotami a zvyklostmi.“* (Trampota, Vojtěchovská, 2010, s. 119–120)

Samotná aplikace metody nepodléhá tak přísným pravidlům, jako je tomu např. v případě obsahové analýzy. Opět v prvním kroku dojde k definici termínů a stanovení výzkumných otázek, důležité při interpretaci výsledků analýzy však jsou znalosti a zkušenosti výzkumníka a zároveň kulturní, politický a společenský kontext, ve kterém analýza vzniká. Denotativní úroveň analýzy zkoumá primární význam slov zkoumaného sdělení a je základem pro konotativní část analýzy, kdy dochází ke zkoumání asociací a dalších významů sdělení na úrovni kulturního, politického a historického pozadí (Trampota a Vojtěchovská, 2010, s. 121).

2.3.1. Způsob aplikace metody

Výzkumné téma sémiotické analýzy zůstává stále stejné jako v případě kvantitativní obsahové analýzy a je jím mediální obraz teroristických útoků na Srí Lance ve sledovaném období. Cílem sémiotické analýzy je srovnání pojetí události seriózním a bulvárním médiem na základě rozboru hlavních témat publikovaných zpráv.

Hlavní výzkumná otázka tedy zní: „Jakým způsobem se liší zpracování teroristického útoku v mnou vybraných médiích, tzn. odlišují se témata probíraná

v souvislosti s událostí v seriózním médiu do velké míry na rozdíl od témat v bulvárním médiu?“

V další části analýzy se zaměřím na titulky jednotlivých zpráv a pokusím se analyzovat, jakým způsobem autoři zpráv zobrazili samotné atentátníky a možné obavy z dalšího násilí. Nalézat odpovědi na výše zmíněné otázky budu v následujících kapitolách, kdy analyzuji všechny zprávy ve vybraných médiích ve sledovaném období.

2.3.2. Sémiotická analýza deníku Mladá fronta dnes

Deník Mladá fronta Dnes zveřejnil první zprávu dva dny poté, co se atentát odehrál, a to 23. dubna. Zpráva uvádí základní informace o tom, co se v neděli 21. dubna odehrálo, kolik lidí zemřelo a kolik utrpělo zranění. Dále se ve zprávě objevuje informace o skupině, která se k útoku přihlásila a spekulace o možném napojení pachatelů na větší zahraniční skupiny. Tuto myšlenku podpořilo i vyjádření předního experta na boj proti teroru Alta Labetubuna a dalších odborníků na tuto problematiku. Zároveň se autor článku věnuje historickým a náboženským nepokojům, které jsou se Srí Lankou spjaty, především na násilné střety mezi muslimy a budhisty. V další části zprávy se dozvíme informace o tom, že pravděpodobně existovala možnost, jak útokům zabránit. *„Ostrov, už tak rozjitřený hrůznými atentáty, dále znepokojila zpráva, která včera začala prosakovat sdělovacími prostředky. Podle ní měly tajné služby už 4. dubna varování o bezprostřední hrozbě teroristického útoku.“* (Křesťany na Srí Lance vraždili islamisté, 2019) V další části zprávy nalezneme příběh Dilipa Fernanda a jeho rodiny, kteří před útokem šťastnou náhodou unikli, a tím si pravděpodobně zachránili život. Díky plné kapacitě kostela se rozhodli bohoslužby v kostele Svatého Šebestiána, který byl jedním z postižených, nezúčastnit a po několika stovkách metrů již slyšeli explozi. Muž si však byl jistý, že útočníka v davu zahlédl. *„Na konci davu jsem uviděl mladíka, asi třicetiletého, který se cpal dovnitř s velkou taškou. Když procházel kolem, vrazil do mé vnučky.“* (Křesťany na Srí Lance vraždili islamisté, 2019) Na úplném konci zprávy se nachází rekapitulace největších teroristických útoků za posledních deset let.

Další den v Mladé frontě Dnes vyšly zprávy čtyři. První se týkala především náboženské situaci na Srí Lance, která v posledních letech na území panovala. *„Ironií osudu přišel krvavý útok – alespoň současný stav vyšetřování tomu nasvědčuje – od muslimských fanatiků. Ti jsou přítomni na Srí Lance jen o něco málo početnější než křesťanské a obě*

komunity trpí pronásledováním od extrémně nacionalistických buddhistických organizací, které v nich spatřují cizorodý prvek z koloniálních dob a rády by je dostaly ze země.“ (Otloukánci Asie, 2019) Zároveň je zde shrnuto pronásledování křesťanů v dalších částech světa. Další zpráva se zabývala především následky, které si Srí Lanka po atentátu ponese. Růst počtu mrtvých, doživotní následky zraněných, vnitřní nestabilita země vracějící se zpět do dob občanské války, rostoucí napětí mezi náboženskými skupinami a oslabená ekonomika z důvodu poklesu turismu díky narušené pověsti bezpečné země (Islámští tygři ze Šángri-La, 2019). Třetí zpráva dne se týkala neštěstí nejbohatšího Dána, Anderse Holcha Povlsen, který se zde v době útoků nacházel na dovolené a při útocích zemřely tři z jeho čtyř dětí. Zpráva shrnuje jeho dosavadní úspěšné podnikání v oblasti módy a investic, dobročinné aktivity a vyjádření dánského premiéra Larse Lokke Rasmussena k celé události (Biblická tragédie dánského krále módy, 2019). Poslední zpráva tohoto dne informuje o mši v plzeňském kostele, která se uskutečnila další den za oběti teroristických útoků (Mše za oběti útoků na Srí Lance, 2019).

25. dubna vyšla zpráva polemizující o fyzické existenci Islámského státu, který se k útokům po třech dnech přihlásil. „*Islámský stát už neexistuje, a přesto je. Zmizel z povrchu zemského, ale funguje jako volná myšlenka. Klub, kam se může na dálku přihlásit každý, přestože nezná adresu své ředitelny. Ta možná dnes dokonce ani není.*“ (Virtuální Islámský stát je silná obchodní značka, 2019) Autor zprávy reflektuje proměnu Islámského státu v čase, který se mnohem více a více přesouvá do kyberprostoru, jeho síla však stále neslábne.

O den později v Mladé frontě Dnes vyšla krátká zpráva informující o dalších zadržených možných pachatelích atentátu a zároveň oznámení vlády, která přiznala chybu a neřešila varování o plánovaných útocích (Policie zadržela už 76 lidí, 2019). Další den Mladá fronta Dnes oznámila dosavadní chybný počet obětí, který byl oficiálně uváděn. Obětí dle vyjádření generálního ředitele srílanské zdravotní služby Anila Džasingheho bylo o zhruba sto méně. Nový počet obětí byl stanoven mezi 250 až 260. K chybnému odhadu obětí prý došlo na základě obtížné identifikace částí těl, které byly na místě rozmeteny po okolí. Druhá část zprávy hlásí obavy z dalších útoků, ke kterým by mohlo na Srí Lance dojít (Márnice se spletly – obětí na Srí Lance je o sto méně, 2019).

Předposlední zpráva ve vybraném období se zabývá zátahem na ozbrojenou skupinu možných atentátníků, při kterém zemřelo dalších 15 lidí včetně několika civilistů a dětí. „*Podle policie jsou mezi mrtvými ozbrojenci i členové jejich rodin a několik civilistů. Ozbrojenci byli podle policejního mluvčího patrně členy islamistické skupiny Národní*

Tauhid džamáate (NJT), jimž místní úřady útoky s nejméně 253 mrtvými připisují. “ (Razie na Srí Lance: celkem 15 mrtvých, 2019)

14. května v Mladé frontě Dnes vyšla poslední zpráva reagující na blokaci sociálních a komunikačních nástrojů místních obyvatel. Hádka na Facebooku vyústila v násilí v ulicích Srí Lanky mířeného proti muslimům (Zablokovali sociální sítě kvůli ochraně muslimů, 2019).

2.3.3. Sémiotická analýza internetového serveru iDnes.cz

První zpráva na iDnes.cz byla vydána již v den atentátu a shrnuje počet dosavadních obětí, na jaké objekty se atentátníci zaměřili a ujišťuje, že Češi, kteří vyjeli na Srí Lanku s cestovními kanceláři, jsou v pořádku (Obraz zkázy po bombových útocích na Srí Lance, 2019). O dva dny později následovala opět krátká zpráva s aktualizací počtu mrtvých a zraněných. Zároveň zde najdeme informaci o zachycení jednoho z teroristů bezpečnostní kamerou (Teroristu zachytily kamery, jak vstupuje do kostela, 2019). Druhá zpráva, která byla tento den zveřejněna, rozebírá možné příčiny a viníka útoku, jelikož se doposud k atentátu nikdo nepřihlásil. „*Také srílanská vláda v úterý uvedla s odvoláním na dosavadní vyšetřování, že jde o odvetu za útok proti muslimům na Novém Zélandu. Srílanské úřady z masakru obviňují místní islamistickou skupinu identifikovanou jako National Throwheet Jamaath (NTJ), což by se podle Wikipedie dalo přeložit jako Národní monoteistická organizace. Podle médií je spojována s loňskými vandalskými útoky v zemi proti buddhistickým chrámům.*“ (To byla odplata za masakry z mešit, jásalí islamisté nad útoky na Srí Lance, 2019)

24. dubna iDnes.cz zveřejnil zprávu týkající se samotného vyšetřování události, které dle vyjádření policejního prezidenta Jana Švejdera vede český policista, který působí v Interpolu jako přední expert na terorismus, jeho identita však z bezpečnostních důvodů nebyla odhalena. V další části se iDnes.cz opět věnuje pochybení ze strany srílanské vlády a vyjádření prezidenta země o reorganizaci bezpečnostních složek. „*Tajná služba dostala varování, prezidentovi to zatajila. Prezident Maithripala Sirisena ve středu obvinil bezpečnostní složky, že věděli o útoku předem a neinformovaly ho. Podle šéfa parlamentu věděly o útoku špičky tajné služby od indické rozvědky.*“ (Šetření útoků na Srí Lance vede Čech v týmu Interpolu, obětí už je 359, 2019)

O necelý týden později vyšla na iDnes.cz krátká zpráva o aktualizaci stavu mrtvých a zraněných. Najdeme zde i video, které zachycuje jednoho z atentátníků vstupujícího do později zničeného kostela (Kamery zachytily pohyb útočnicka na Srí Lance, 2019). V tento den bylo téma Srí Lanky zmíněno ještě jednou ve zprávě, která se primárně týkala nového vyjádření Abú Bakra Bagdádího. Videonahrávka se záznamem vůdce Islámského státu byla zveřejněna po pěti letech spekulací o tom, zda je vůbec na živu. V záznamu okrajově zmiňuje i nedávný útok na Srí Lance (Vůdce IS Bagdádí se po pěti letech objevil na videu, 2019).

Po třech týdnech od události iDnes.cz zveřejnil zprávu o prvních proběhlých mších, které se na Srí Lance od útoků konaly. Srílanská vláda své občany vyzvala k extrémní opatrnosti a obezřetnosti při hromadných shromážděních a zvýšila počet ozbrojených hlídek v ulicích velkých měst Srí Lanky. Druhá část této zprávy se zabývala nepokoji, které na Srí Lance proběhly a byly zapříčiněny hádkou na sociální síti Facebook. V důsledku toho, srílanská vláda tuto a některé další sociální a komunikační sítě dočasně zablokovala (Na Srí Lance proběhly první mše od útoků. Vláda se snaží potlačovat násilí, 2019).

Poslední zpráva ve sledovaném období informovala o eskalaci násilí proti vyznavačům islámu. „*Dav tvořený etnickými Sinhálci, kteří se hlásí k buddhismu a tvoří na Srí Lance většinu, zahájil své útoky na muslimy v několika městech Severozápadní provincie již v neděli. V pondělí se násilnosti dále stupňovaly a policisté proti útočnickům zasáhly slzným plynem.*“ (Po útoku islamistů otřásá Srí Lankou pogrom na muslimy. Jednoho ubodali, 2019) iDnes.cz informoval i o konkrétním případě muslimského muže, který při nepokojích přišel o život.

2.3.4. Sémiotická analýza deníku Blesk

Deník Blesk zveřejnil dva dny po události tři zprávy. První z nich stručně shrnula, co se v 21. dubna na Srí Lance stalo. V další části přinesla svědectví přeživšího Dilipa Fernanda, který se atentátu těsně vyhnul a údajně jednoho z atentátníků před událostí v davu spatřil. „*Byl to atentátník. Vypadal velmi mladě a nevinně, vůbec nebyl vystrašený nebo rozrušený...*“ (Teroristé mu zavraždili tři děti!, 2019) Podstatná část zprávy se věnuje dánskému podnikateli Andersovi Holch Povlsenovi, kterému při atentátu zemřely tři z jeho dětí. Autor zprávy se také zaměřil na výpovědi zástupců hotelu, ve kterém se jeden z atentátníků ubytoval a následně druhý den bombu odpálil. Druhá zpráva dne přináší výpověď Čecha Romana Helcla, který již několik let žije v jednom z postižených měst.

„Dozvěděli jsme se o tom nad ránem a jeli jsme se tam podívat. Zdálo se, že lidé byli v klidu. Celá ulice byla uzavřená, byli tam vojáci a policisté. Potkali jsme bratra našeho kamaráda, který pomáhal vynášet zraněné. Byl celý od krve a popisoval nám, že to bylo šílené.“ (Všechny sociální sítě zablokované!, 2019) Druhou výpověď poskytla průvodkyně Ladislava Protivanská, která se v době útoků nacházela ve vnitrozemí Srí Lanky. Třetí zprava dne se zaměřila na cestovní kanceláře, které z bezpečnostních důvodů začaly rušit zájezdy do postižené oblasti (Klienti stornují své zájezdy, 2019).

Hlavním tématem zprávy z 24. dubna bylo podcenění varování o chystaných útocích. Srílanské bezpečnostní složky, které spadaly pod prezidenta Sirisena, o útocích údajně věděly předem, a i přes to jim nedokázaly zabránit. „Vláda s premiérem nyní obviňují prezidenta, že bezpečnostní složky o hrozbě útoků věděly s dostatečným předstihem, ale nezabránily jim. Policie a armáda totiž spadají přísně pod pravomoc prezidenta. Prezidentská kancelář přiznala, že se začátkem dubna objevila varování, ale pouze o jednom či dvou útocích. Nikdo prý nepředpokládal útok tak ohromných rozměrů.“ (Šlo mu zabránit!, 2019) V druhé polovině zprávy se Blesk zaměřil na samotné atentátníky a spekulace o příčině události, která měla spočívat v odvetě za nedávný útok na Novém Zélandu, při kterém bylo zabito 50 muslimů. V závěru deník Blesk přináší příběh zasažené rodiny, která při atentátu přišla o dvě ze svých čtyř dětí.

Další zpráva deníku Blesk vyšla o den později a informovala o roli České republiky při vyšetřování na Srí Lance. Tým Interpolu vedl český expert na terorismus a diskutovalo se o povolání dalších českých jednotek do zasažené oblasti. Zároveň zde najdeme aktuální počet obětí, zraněných a také další podrobnosti týkající se sebevražedných atentátníků, které se již podařilo identifikovat (Teror vyšetřuje Čech!, 2019).

26. dubna vydal deník Blesk zprávu, která se detailněji věnovala srílanským atentátníkům, kteří údajně nepocházeli z chudých poměrů. Autor zprávy se zaměřil na bratry Inšafa a Ilháma, kteří na různých místech Srí Lanky odpálili sebevražedné bomby. Bratři pocházeli z bohaté rodiny, i přes to se stali součástí sebevražedného teroristického útoku. „Inšáf Ibrahim měl všechno: manželku, čtyři děti, fabriku na zpracování mědi, dům v přepychové čtvrti i flotilu aut. To vše zahodil, fešácké kvádru vyměnil za batoh nacpaný výbušninou a odpálil se v restauraci luxusního hotelu Shangri – La.“ (Vrahem byl i milionář, 2019)

O den později vydal deník Blesk poslední krátkou zprávu ve sledovaném období o uvedení chybného počtu mrtvých. Toto číslo momentálně kleslo o zhruba sto lidí a oficiální počet obětí se zastavil na čísle 253 (253, 2019).

2.3.5. Sémiotická analýza internetového serveru blesk.cz

Jako poslední budu analyzovat témata, která byla probírána v souvislosti s událostí na internetovém serveru blesk.cz. V den atentátu blesk.cz zveřejnil zprávy čtyři. První z nich přináší komplexní informace o tom, co se během dne v zemi událo. Autor článku zmiňuje aktuální počet mrtvých a zraněných, místa, na která atentátníci mířili a ujištění, že čeští turisté jsou dle dosavadních informací v pořádku. Ve zprávě se také již objevila první spekulace o tom, že srílanská vláda o útocích pravděpodobně věděla předem (Teror na Srí Lance: 215 mrtvých 450 zraněných. Na ostrově jsou i stovky Čechů, 2019). Druhá zpráva se zaměřila na oficiální vyjádření a kondolence světových politiků a osobností, mezi kterými nechyběl např. předseda Evropské unie Jean-Claude Juncker, britská premiérka Theresa Mayová, indický premiér Naréndra Módí, papež František či český prezident Miloš Zeman a premiér Andrej Babiš (Devastující, hrůzné, děsivé. Teror na Srí Lance otrásl i papežem, Zeman kondoluje. 2019). Další zpráva dne přinesla svědectví přeživších, kteří se v okamžik útoku v zasažených oblastech nacházeli. „*Kolem 8:45 jsme uslyšeli exploze. Lidé pobíhali všude a křičeli, že jsou tam mrtví. Vběhli jsme do kostela a uviděli těla, která jsme přikryli igelitem. Pak přijela policie a oblast uzavřela.*“ (Kusy těl byly všude po stěnách i svatostánku. Svědci popsali hrůzu na Srí Lance, 2019) Posledním tématem dne byly vyjádření srílanských osobností, mezi kterými byl např. slavný hráč kriketu Rošan Mahánáma, ministr pro ekonomické reformy Harša de Silva, arcibiskup Kolomba kardinál Malcolm Ranždžit a další. Většina z nich se obracela k lidem s prosbou o snahu k pokračování v mírovém soužití, jako tomu již několik let na Srí Lance po skončení občanské války bylo (Atentátník útočil na Srí Lance u snídaně: Když na něj přišla řada, odpálil se, 2019).

Druhý den od události vydal blesk.cz zprávy informující o atentátu čtyři. První z nich přinesla aktuální informace, o tom, jak to v zemi momentálně vypadalo a kolik obětí útoky na svém kontě již mají. Autor zprávy informoval o varování srílanské vlády před dalšími možnými útoky (Na Srí Lance platí výjimečný stav. Oběti teroristických útoků je skoro 300, 2019). Hlavním tématem druhé zprávy byly spekulace o tom, kdo byl za útoky zodpovědný.

„Nedělní útoky na Srí Lance spáchala místní islamistická skupina a úřady prověřují její eventuelní napojení na skupiny v zahraničí,“ znělo vyjádření mluvčího srílanské vlády (Na Srí Lance útočili místní islamisté. Ostrov byl „prošpikovaný“ rozbuškami, 2019). Zároveň se zpráva opět vrací k pochybení srílanských ozbrojených složek, které dostaly varování o plánovaných útocích několik dní předem. Tato zpráva se však nedostala k prezidentovi ani premiérovi země. Další zpráva tohoto dne se zaměřila na české turisty na Srí Lance a na ty, kteří se sem teprve chystají. Okamžitě po události došlo ke stornování většiny zájezdů z bezpečnostních důvodů (Češi neodletí kvůli bezpečnosti na Srí Lanku. Cestovky stornují zájezdy, 2019). Poslední dvě zprávy druhého dne od události přinesly příběhy zasažených rodin. Příběh dánského podnikatele Povlsenena, který přišel o své tři děti či britské rodiny Nicholsonových (Krvavé Velikonoce na Srí Lance: Dánskému miliardáři zabili tři děti, britský otec stále hledá dceru, 2019). Autor další zprávy přinesl svědectví Ladislavy Protivanské, která se na Srí Lance žije jako průvodkyně. V závěru najdeme i shrnutí nejhorších teroristických útoků, které zemi v minulosti zasáhly (Otřesená Češka na Srí Lance: „Cítím úzkost“. Výprava musela po teroru změnit plány, 2019).

Další den zveřejnil blesk.cz osm zpráv zabývajících se tématem atentátu na Srí Lance. V první z nich se autor zprávy věnoval vyšetřování atentátu, na kterém se podílel i český expert na terorismus. Zároveň zde najdeme i spekulace o tom, že atentát mohl být možnou odvetou za nedávné útoky na Novém Zélandu, které byly mířeny proti muslimům (Teror na Srí Lance měl být odvetou za Zéland: Tým vyšetřovatelů vede český policista, blesk.cz, 2019). Druhá zpráva opět přinesla aktuální počty mrtvých a raněných, spekulace o odvetě za atentát na Novém Zélandu a varování před dalšími možnými útoky. (Při teroru na Srí Lance zemřelo i 45 dětí. Hrozí další útoky, přiznal premiér, 2019). Další zpráva se zaměřila na české turisty, kteří se na Srí lance pohybovali, nebo svoji cestu teprve plánovali. Zpráva obsahovala i vyjádření ministerstva zahraničních věcí, které české turisty nabádalo k odložení či stornování svých zájezdů. (Nejezděte na Srí Lanku, vzkazuje Čechům ministerstvo. Některé cestovky ruší zájezdy, 2019). Tři zveřejněné zprávy tohoto dne přinesly další emotivní příběhy lidí zasažených útoky. Příběh sourozenců Daniela a Amelie Lindseyových, kteří unikli ze zničené restaurace a zemřeli při dalším útoku v hotelu, kde byli ubytováni (Daniel a Amélie unikli atentátníkovi na Srí Lance. Zemřeli při druhé explozi, 2019). Příběh rodiny Nicholsonových, kdy jako jediný přeživší skončil otec rodiny a jeho manželka s dvěma dětmi útok nepřežili („Alespoň zemřeli rychle a bezbolestně.“ Otec přišel na Srí Lance o celou rodinu, 2019) či příběh slovenské lyžařky Petry Vlhové, která se jen

několik hodin po útoku ze Srí Lanky v pořádku vrátila domů (Těsně unikla teroru?! Slovenská hvězda Vlhová si užívala Srí Lanky, pak byla v šoku, 2019). Poslední dvě zprávy dne se zaměřily na podezřelého muže s batohem, který dle kamerových záznamů byl jedním z útočníků (Přes 100 lidí v kostele na Srí Lance zabil zřejmě mladík s batohem, 2019). „*Na konci mše viděli mladého muže, jak s těžkým batohem vešel do kostela, byl to bombař. Procházel mezi věřícími, dětem sahal na hlavy, hladil je po vlasech, i mou vnučku,*“ podělil se o svědectví Fernando, který událost přežil (Zabil na Srí Lance 110 lidí baťůžkář? Děti hladil po vlasech, natočila ho kamera, 2019).

O den později, 24. dubna, se blesk.cz v první vydané zprávě zaměřil na původ a náboženskou orientaci atentátníků, kteří se po útoku přihlásili k Islámskému státu. Autor také informuje o kontrolované explozi další údajně nastražené bomby v centru Kolomba, jednalo se však o planý poplach a na místě se přítomnost výbušniny nepotvrdila (Obětí útoků na Srí Lance už je 359. Kolombo vystrašila další exploze, 2019). V další zprávě nalezneme vyjádření policejního prezidia s nabídkou možné pomoci při vyšetřování. Česká republika byla připravena poslat až 15 expertů do zasažené oblasti (Česko nabízí pomoc Srí Lance. Tým policejních expertů může doplnit FBI a Interpol, 2019). Třetí zpráva se opět zaměřila na rodinu Ilhama a Inshafa Ibrahimových, kteří byli jedněmi ze dvou útočníků, kteří na Srí Lance zabíjeli. Manželka jednoho z nich dokonce při policejním zásahu zabila sebe, své dvě děti a několik policistů (Rodina bombových sebevrahů: První fotografie bratrů, kteří povraždili desítky lidí na Srí Lance, 2019).

Mediální zájem se nesnížil ani čtvrtý den po události, kdy blesk.cz vydal čtyři zprávy s tématem Srí Lanky. První z nich přinesla aktuální informace z místa, kde došlo k rezignaci ministra obrany, klesl reálný počet mrtvých a došlo k dalšímu zatýkání podezřelých (Na Srí lance po teroru rezignoval ministr obrany. Obětí může být méně než 359, 2019). V další zprávě se autor zaměřil na útočníka Abdula Lathiefa Jameel Mohameda. Jeho sestra poskytla detailní informace o jeho životě, během kterého se stal náboženským fanatikem (Na Srí Lance zabíjel „neustále naštvaný šílenec“. Nadával mužům, že se holí, tvrdila jeho sestra, 2019). Třetím tématem dne byl turismus a rušení objednaných dovolených v postižené oblasti (Teror na Srí Lance vystrašil dovolenkáře: Kam v létě bezpečně vyrazit s rodinou?, 2019). Poslední zpráva se zaměřila na příběh Anuši Kumariové, která při útocích přišla o podstatnou část své rodiny (Při útocích na Srí Lance přišla o muže, dceru i syna: Zdrcená žena se zhroutila při pohřbu, 2019).

Do konce dubna vydal blesk.cz dalších pět zpráv. První z nich informovala o zásahu proti ozbrojeným násilníkům, při kterých zemřelo dalších 15 lidí (Při razii po teroru na Srí Lance zemřelo 15 lidí. Umíraly i malé děti, 2019). Další zpráva se zaměřila na hlavního organizátora atentátu, Zahrána Hašíma. Jeho rodina stála za výše zmíněnými nepokoji a velká část z nich při zásahu přišla o život (Při razii na Srí Lance zemřeli příbuzní radikálního duchovního, který osnoval útoky, 2019). Na život a náboženské učení atentátníků se zaměřil i autor další ze zpráv. Věnoval se v ní také možné teroristické hrozbě, které bude svět v dalších letech čelit (Udeří ISIS znovu v Evropě? Atentáty na Srí Lance odhalily nové „krokodýlí buňky“, 2019). V době, kdy se na internetu objevila nahrávka s vůdcem ISIS Bakrem Bagdádím, vydal i blesk.cz zprávu, ve které o vzniklém videu informoval (Vůdce Islámského státu se po pěti letech objevil na videu. Zmínil i Srí Lanku, 2019). Další zpráva reagovala na zadržení žáka Zahrána Hašíma, který se přiznal, že měl v plánu spáchat další teroristický útok v Indii (Žák organizátora útoků na Srí Lance se chystal opět vraždit. Zatkli ho v Indii, 2019).

Během května vydal blesk.cz dalších šest zpráv, ve kterých se zabýval tématem atentátu na Srí Lance. První z nich přinesla vyjádření srílanského premiéra Mahdího, který ve svém projevu varoval před dalšími útoky Islámského státu a vybízí k opatrnosti obyvatel. Vyjádřil se také k nedávno zveřejněné nahrávce Bagdádího (ISIS je dál hrozbou, varuje premiér Iráku. A promluvil i o videu ukrytého šéfa džihádistů, 2019). Další zpráva se opět vrací k tragédii dánského miliardáře Povlsen a informuje o proběhlém pohřbu jeho tří dětí (Miliardář na Srí Lance přišel o tři děti. Na pohřbu s balonky plakala i princezna, 2019). V další zprávě najdeme téma Srí Lanky jen okrajově, prezident Miloš Zeman při příležitosti oslav konce druhé světové války ve svém projevu zmínil i nedávný atentát na Srí Lance. *„Varoval před opakováním historie a hrůz, které rozpoutalo nacistické Německo. Tentokrát ale podle něj nemá hrozba podobu nacistické ideologie, ale náboženského, konkrétně islámského fundamentalismu.“* (Zeman na ruské ambasádě: Na oslavu přišli i Nečasovi, Harapes či Grebeníček, 2019)

V dalších dvou zprávách blesk.cz popsal nepokoje, které na Srí Lance i tři týdny po atentátu panovaly. Blokace komunikačních a sociálních sítí, na kterých docházelo k psaným urážkám a vyvolávání konfliktů (Srí Lanka po útocích blokuje sítě. „Jednoho dne budete litovat,“ hrozili muslimům, 2019). Následně blesk.cz také přinesl svědectví obyvatel k násilným útokům proti muslimům. Výtržníci tvoření především budhistickou menšinou

zapalovali muslimské obchody, domy a mešity (Krvavá dohra teroru na Srí Lance: Majitele obchodu zlynčovali, útoky na muslimy sílí, 2019).

Poslední zpráva sledovaného období se zaměřila na vyšetřování českých policistů. Údajně mělo dojít k veřejnému schvalování teroristických útoků na Novém Zélandu a Srí Lance, což je považováno za podporu a propagaci terorismu (Schvalovali teror na Srí Lance, police obvinila prvního člověka. A řeší další desítky, 2019).

2.3.6. Sémiotická analýza titulků ve vybraných médiích

Při procházení titulků jednotlivých zpráv jsem narazila na opakující se zobrazování určitých témat. Prvním tématem, na které se zaměřím, bude zobrazení obav z dalšího možného násilí, které jednoznačně převládalo v deníku Blesk a blesk.cz. Zástupci seriózních médií zobrazili hrozbu dalšího násilí pouze v titulcích „*Virtuální Islámský stát je silná obchodní značka*“ (2019) a „*Vůdce IS Bagdádí se po pěti letech objevil na videu, slíbil pomstu*“ (2019). Tyto titulky informují o nově zveřejněné nahrávce hlavního představitele Islámského státu, který varuje svět před dalšími možnými útoky, které Islámský stát plánuje. Zároveň se první z nich zabývá tím, jak jednoduché v dnešní době rozmachu internetu a sociálních sítí je šířit podobné nenávistné myšlenky, které následně vedou ke vzniku útoků a atentátů.

Naproti tomu z publikovaných titulků na blesk.cz jsou obavy z dalšího násilí mnohem viditelnější. Titulek: „*Při teroru na Srí Lance zemřelo i 45 dětí. Hrozí další útoky, přiznal premiér*“ (2019) jasně vyjadřuje obavy z dalšího možného násilí. Autor další zprávy varuje před cestami do zasažené oblasti prostřednictvím vyjádření českého ministerstva zahraničí: „*Nejezděte na Srí Lanku, vzkazuje Čechům ministerstvo. Některé cestovky ruší zájezdy*“ (2019). Zpráva s titulkem: „*Udeří ISIS znovu v Evropě? Atentáty na Srí Lance odhalily nové ‚krokodýlí buňky‘*“ (2019) na první pohled zastrašuje čtenáře před dalším možným nebezpečím. K tématu zveřejněného videa s vyjádřením Bagdádího blesk.cz také vyjádřil a označil ISIS za stálou hrozbu: „*ISIS je dál hrozbou, varuje premiér Iráku a promluvil o videu ukrytého šéfa džihádistů*“ (2019). Blesk.cz jako jediný informoval o plánovaném útoku příznivce Islámského státu, který měl návaznost na útočníky ze Srí Lanky, ve zprávě s titulkem: „*Žák organizátora útoků na Srí Lance se chystal opět vraždit. Zatkli ho v Indii*“ (2019). O dalším možném násilí v ulicích Srí Lanky informoval blesk.cz ke konci sledovaného období při nepokojích mířených proti muslimům citovanou hrozbou

ze sociální sítě Facebook: „*Sri Lanka po útocích blokuje síť. „Jednoho dne budete litovat, ‘ hrozili muslimů“*“ (2019).

Druhým tématem, na které se zaměřím v rámci analýzy titulků, je způsob vyobrazení atentátníků v jednotlivých médiích. Zástupci serózních médií samotné útočníky až na výjimku nezmiňují, stručně je charakterizují jako příslušníky Islámského státu: „*Křesťany na Sri Lance vraždili Islamisté*“ (2019) a iDnes.cz stručně informuje o zachycení jednoho útočníka před vstupem do postiženého kostela, ve kterém se následně odpálil: „*Teroristu zachytily kamery, jak vstupuje do kostela*“ (2019).

Naproti tomu deník Blesk a převážně blesk.cz zobrazil postavy atentátníků v titulcích zpráv mnohem detailněji a expresivněji. Deník Blesk v jedné ze zpráv zveřejnil titulek: „*Vrahem byl i milionář*“ (2019). V této zprávě se autor podrobně zaměřil na bratry Ibrahímovi, kteří se podíleli na atentátech a pocházeli z bohaté srílanské rodiny. Blesk.cz zobrazil útočníky v titulcích zpráv několikrát, poprvé v něm autor zprávy stručně popsal, co se v daný den stalo na jednom z postižených míst: „*Atentátník útočil na Sri Lance u snídane: ,Když na něj přišla řada, odpálil se‘*“ (2019). Autor další zprávy se zaměřil na náboženskou motivaci útočníků a popsal jakým způsobem atentátníci zaútočili: „*Na Sri Lance útočili místní islamisté. Ostrov byl prošpikovaný rozbuškami*“ (2019). K záznamu z bezpečnostních kamer, na kterých se objevil jeden z útočníků, se blesk.cz vyjádřil ve dvou titulcích: „*Zabil na Sri Lance 110 lidí bařůžkář? Děti hladil po vlasech, natočila ho kamera*“ (2019) a „*Přes 100 lidí v kostele na Sri Lance zabil zřejmě mladík s batohem*“ (2019). O pár dní později se i blesk.cz zaměřil na bratry Ibrahímovi, které v titulku popsal jako: „*Rodina bombových sebevrahů: První fotografie bratrů, kteří povraždili desítky lidí na Sri Lance*“ (2019). Další titulek přinesl svědectví setry dalšího ze srílanských útočníků: „*Na Sri Lance zabíjel ,neustále naštvaný šílenec‘. Nadával mužům, že se holí, tvrdí jeho sestra*“ (2019).

2.3.7. Výsledky analýzy

V této kapitole bakalářské práce shrnu výsledky výše provedené sémiotické analýzy témat a titulků a odpovím na stanovené výzkumné otázky. V průběhu analýzy jednotlivých publikovaných zpráv ve vybraných médiích jsem došla k závěru, že všechna vybraná média poskytla základní informace o tom, co se 21. dubna 2019 na Sri Lance odehrálo a během sledovaného období průběžně čtenáře informovala o dalším vývoji událostí. Probíraná dílčí

témata související s touto událostí se ale do jisté míry lišila či se objevovala v různé míře. Témata jsem rozdělila do několika okruhů, které v následující části detailněji rozeberu.

Hlavní rozdíl v tematické agendě zástupců seriózních a bulvárních médií jsem spatřila v zaměření se na konkrétní příběhy osob. Deník Blesk a jeho online podoba blesk.cz v publikovaných zprávách přinesly mnohem více příběhů a svědectví přeživších či pozůstalých rodin obětí než Mladá fronta Dnes a ihned.cz. Zároveň se více zpráv zaměřilo na samotné atentátníky, jejich život před útokem a jejich rodiny.

Druhým tematickým okruhem, který bych ráda porovnala, je samotný popis života a náboženské otázky v zasažené oblasti. Dle mého názoru, zástupci seriózních médií přinesly detailnější a komplexnější pohled na celkovou náboženskou situaci a neshody, které na ostrově mezi jednotlivými náboženstvími panovaly. Čtenáři se tak jednodušeji zorientovali v dané problematice a porozuměli místním problémům. Vybraná bulvární média se tímto tématem také zabývala, ne ale v takové míře a hloubce jako vybraná seriózní média.

Deník Blesk a blesk.cz se oproti deníku Mladá fronta Dnes a ihned.cz více zaměřily na téma cestovního ruchu a turismu. Najdeme zde mnohem větší počet zpráv týkajících se bezpečnosti českých turistů, kteří se v zasažené oblasti v moment útoku vyskytovali či rušení objednaných zájezdů. Nechyběla vyjádření zástupců cestovních kanceláří a ministerstva zahraničí s doporučením odložit cesty na Srí Lanku.

Dalším medializovaným tématem byly události, které se v návaznosti na atentát odehrály zhruba tři týdny po samotném útoku. Na sociální síti Facebook došlo k vyhrocení vztahů mezi muslimy a buddhisty, po kterých se vláda rozhodla tuto a další komunikační síť blokovat. Následně se nepokoje však přesunuly do ulic, několik lidí bylo zraněno a jedna osoba zemřela. K těmto událostem se v jedné zprávě vyjádřil deník Mladá Fronta Dnes i idnes.cz. Deník Blesk o těchto nepokojích neinformoval a blesk.cz vydal zprávy tři, ve kterých během dvou dnů událost detailně popsal.

Tématem, kterému se média do určité míry věnovala, bylo varování o plánovaných útocích, které srílanské bezpečnostní složky spadající pod prezidenta země, před útokem obdržely. Díky špatným vztahům mezi premiérem a prezidentem Srí Lanky se premiér ohradil, že se k němu varování nedostalo a že bezpečnostní složky neprovedly žádná opatření. Deník Mladá fronta Dnes a Blesk toto téma rozebraly do detailu, internetové formy těchto médií informaci zmínily pouze okrajově. Stejný případ nastal i u chybného udání počtu mrtvých, o kterém média informovala týden po atentátu. Tomuto tématu se opět věnovaly pouze tištěné verze vybraných médií.

Sémiotická analýza témat vybraných médií ukázala, že všechna vybraná média své čtenáře o události informovala, zaměřila se však detailněji na různá témata. Bulvární zástupci vybraných médií zveřejnily spoustu příběhů a výpovědí zasažených osob či jejich příbuzných. Zaměřily se na bezpečnost českých turistů a varování před blížícími se cestami na Srí Lanku. Seriózní zástupci vybraných médií přinesly detailnější vhled do náboženské a kulturní situace, která na Srí Lance panovala a zároveň do probíhajícího vyšetřování události.

V případě analýzy titulků, ve které jsem se zaměřila na srovnání vyobrazení dalšího možného násilí a vyobrazení samotných útočníků, jsem došla k následujícím závěrům. V prvním případě byl rozdíl na první pohled viditelný. Deník Mladá fronta Dnes a iDnes.cz vyjadřují obavy z dalšího možného násilí pouze v jednom případě, kdy reflektují nově publikovanou nahrávku představitele Islámského státu, který varuje před další činností ISIS. Naproti tomu deník Blesk a blesk.cz vyjadřují ve svých titulcích obavy v mnohem větší míře. Titulky obsahují spojení, které přímo vyjadřují obavy z hrozících útoků a mohly u čtenářů podporovat šíření paniky. Tyto titulky ale také měly, dle mého názoru, za úkol přitáhnout pozornost co největšího množství čtenářů.

Druhým tématem, které jsem v rámci analýzy titulků zkoumala, bylo vyobrazení atentátníků. Deník Mladá fronta Dnes a iDnes.cz opět ve svých titulcích útočníky skoro nezmiňují. Pouze v jednom případě popisují jejich náboženskou příslušnost. Na druhou stranu téma útočníků bylo v titulcích deníku Blesk a blesk.cz jedním z hlavních. Opět, dle mého názoru, bylo cílem těchto titulků nalákat čtenáře. Součástí titulků byly i expresivní výrazy jako „*neustále našťvaný šílenec*“ (Na Srí Lance zabíjel ‚neustále našťvaný šílenec‘. Nadával mužům, že se holí, tvrdí jeho sestra, 2019) či „*rodina bombových sebevrahů*.“ (Rodina bombových sebevrahů: První fotografie bratrů, kteří povraždili desítky lidí na Srí Lance, 2019)

Závěrem analýzy bych dodala, že zkoumaná témata a titulky, dle mého názoru, odpovídají podstatě obsahu bulvárních a seriózních médií. „... *bulvár pracuje s aktualitou a napětím, zatímco standartní média s informacemi, analýzou a kontextem (backgroundem). Aktualita je takový druh sdělení, jehož hodnota s časovou vzdáleností od události, kterou popisuje, klesá, zatímco s informací je tomu opačně: její význam roste s odstupem času. Proto lze také říci, že bulvár je založen na transferu emocí místo informací.*“ (Hvížďala, 2016, s. 52)

Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo analyzovat mediální obraz atentátu na Srí Lance z 21. dubna 2019 ve vybraných médiích, kterými byly deník Mladá fronta Dnes, deník Blesk a jejich internetové verze iDnes.cz a blesk.cz, ve vybraném období 21. dubna 2019 až 31. května 2019. K tomuto účelu jsem vybrala kvantitativní obsahovou analýzu a sémiotickou analýzu.

Kvantitativní obsahová analýza se v první části zaměřila na počet publikovaných zpráv v jednotlivých médiích a zjistila, že deníky Mladá fronta Dnes, Blesk a iDnes.cz vydaly podobný počet zpráv zabývajících se touto událostí, blesk.cz však vydal několika násobný počet zpráv. V druhé části jsem se zaměřila na vývoj zpráv v čase a zjistila, že až na deník Blesk, který poslední zprávu sledovaného období zveřejnil koncem dubna, všechna média pravidelně o události informovala do poloviny dubna.

V rámci sémiotické analýzy jsem nejprve zkoumala tematickou agendu publikovaných zpráv a snažila se najít rozdíly mezi zástupci seriózních a bulvárních médií. Výsledkem bylo zjištění, že všechna média přinesla základní informace o události, jednotlivá rozebíraná témata se však do určité míry v jednotlivých médiích lišila. Tyto odlišnosti jsem shrnula v závěrečném vyhodnocení analýzy v kapitole 2.3.7. V druhé části sémiotické analýzy jsem zkoumala zobrazení dalšího možného násilí a zobrazení útočníků v rámci jednotlivých titulků zpráv. Výsledkem bylo poněkud odlišné pojetí obou dvou témat v rámci jednotlivých médií, výsledky jsou opět shrnuty v kapitole vyhodnocení analýzy.

Summary

The bachelors thesis „Media image of terrorist attacks in Sri Lanka from April 21, 2019 in the Czech press“ focuses on the media image of the assassination in Sri Lanka on April 21, 2019 in selected media, such as the daily Mladá fronta Dnes, the daily Blesk and their internet versions iDnes.cz and blesk.cz in the selected period April 21, 2019 to 31 May 2019. For this purpose, I chose quantitative content analysis and semiotic analysis.

In the first part, the quantitative content analysis focused on the number of published news in individual media and found that the dailies Mladá fronta Dnes, Blesk and iDnes.cz published a similar number of news dealing with this event, but blesk.cz publish several times more news than others. In the second part, I focused on the development of news in time and found that except for the daily Blesk, which published the last news at the end of April, other selected media informed regularly until mid-April.

In the first part of the semiotic analysis, I focused the thematic agenda of published reports and tried to find differences between representatives of serious and tabloid media. The result was the finding that all media provided basic information about the event, but the individual topics, that each media focused on, to some extent differed. I summarized these differences in the final evaluation of the analysis in chapter 2.3.7. In the second part of the semiotic analysis, I focused on the picture of further possible violence and on the picture of attackers within individual news headlines. The result was a somewhat different conception of the two topics within the individual media, the results are again summarized in the chapter evaluating the analysis.

Použitá literatura

BEDNAŘÍK, Petr, Jan JIRÁK a Barbara KÖPPLOVÁ, 2011. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. Praha: Grada. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3028-8.

BENDA, Josef, Jan JIRÁK a Barbara KÖPPLOVÁ, 2007. *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006: od počátku do současnosti*. Praha: Karolinum. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-802-4613-871.

BRIGITTE, Nacos, 1996. *Terrorism and the Media*. New York: Columbia University Press. ISBN 978-0231100151.

BURTON, Graeme a Jan JIRÁK, 2001. *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister & Principal. ISBN 80-85947-67-6.

ČERNIKOV, Dmitrij, 2011. *Globální terorismus a média jako prostředek komunikace*. Praha. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mezinárodních vztahů. Vedoucí práce Strítecký, Vít.

DERNEROVÁ, Žaneta, 2017. *Blesk – historie a vývoj nejčtenějšího deníku v České republice*. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Halada, Jan.

HALL, Stuart, 1997. *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. London: SAGE Publication. ISBN 978-0761954323.

HOFFMAN, Bruce, 2006. *Inside Terrorism*. Rev. and expanded ed. New York: Columbia University Press. ISBN 978-023-1126-991.

HVÍŽĎALA, Karel, 2016. *Co je bulvár. Co je bulvár, co je bulvarizace*. Praha: Karolinum, s. 52. ISBN 978-80-246-3229-2.

JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ, 2007. *Média a společnost*. 2. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-287-4.

JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ, 2009. *Masová média*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-466-3.

LACEY, Nick, 1998. *Image and Representation: Key Concepts in Media Studies*. London: Palgrave. ISBN 978-0-333-64436-2.

LIPPMANN, Walter, 1965. *Public Opinion*. New York: The Free Press. ISBN 978-0029191309.

MCCOMBS, Maxwell E., 2009. *Agenda setting: nastolování agendy: masová média a veřejné mínění*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-591-2.

MCQUAIL, Denis, 2009. *Úvod do teorie masové komunikace*. 2. roz. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-574-5.

MLÁDKOVÁ, Iveta, 2007. *Celostátní deníky v České republice*. Praha. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví. Vedoucí práce Buřilová, Marcela.

REIFOVÁ, Irena a kolektiv, 2004. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-926-7.

NACOS, Brigitte, 2016. *Mass-Mediated Terrorism*. 3.vyd. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers. ISBN 978-1-4422-4761-1.

SHOEMAKER, Pamela a Stephen REESE, 1996. *Mediating the Message in the 21st Century: A Media Sociology Perspective*. 2. vyd. New York: Longman Publishers USA. ISBN 978-0-415-98913-8.

SCHULZ, Winfried, Irena REIFOVÁ a Barbara KÖPPLOVÁ, 2004. *Analýza obsahu mediálních sdělení: nejužívanější metody a techniky*. 2., přeprac. vyd. Praha: Karolinum. Žurnalistika a komunikace. ISBN 80-246-0827-8.

SEDLÁKOVÁ, Renáta, Jan JIRÁK a Barbara KÖPPLOVÁ, 2014. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3568-9.

SEDLÁKOVÁ, Renata, 2008. Renáta Sedláková Mediální konstrukce reality – reprezentace druhých. In: FORET, Martin, Marek LAPČÍK a Petr ORSÁG. *Média dnes: reflexe mediality, médií a mediálních obsahů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 9788024420233.

SUCHÝ, Adam, 2007. *Mediální zlo – mýty a realita: souvislost mezi sledováním televize a agresivitou u dětí*. Praha: Triton. Psyché. ISBN 978-80-7254-926-9.

TRAMPOTA, Tomáš, Martina VOJTĚCHOVSKÁ a Barbara KÖPPLOVÁ, 2010. *Metody výzkumu médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Portál. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-7367-683-4.

TRAMPOTA, Tomáš, 2006. *Zpravodajství*. Praha: Portál. ISBN 80-7367-096-8.

VOJTOVÁ, Magdaléna, 2017. *Změna vlastnických struktur českých médií na počátku 21.století – návrat do rukou domácích vlastníků*. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Köpplová, Barbara.

VOLEK, Jaromír, 2013. Mediální obraz ve volební kampani. In: *Mediální obraz politiky(a): 22. Konference člověk a média*, 18. dubna 2013, Americké centrum v Praze [online]. Praha: Člověk a média, 2013. [14. dubna, 2021]. Dostupné z: http://www.clovekamedia.cz/konference/konference_2013_jaro.html

Analyzované texty

Tištěné prameny:

Křesťany na Srí Lance vraždili islamisté, 2019. *Mladá fronta Dnes*. Praha: MAFRA, **30**(94), 1. ISSN 1210-1168.

Otloukánci Asie, 2019. *Mladá fronta Dnes*. Praha: MAFRA, **30**(95), 8. ISSN 1210-1168.

Islamističtí tygři ze Šangri-La, 2019. *Mladá fronta Dnes*. Praha: MAFRA, **30**(95), 9. ISSN 1210-1168.

Biblická tragédie dánského krále módy, 2019. *Mladá fronta Dnes*. Praha: MAFRA, **30**(95), 1. ISSN 1210-1168.

Virtuální Islámský stát je silná obchodní značka, 2019. *Mladá fronta Dnes*. Praha: MAFRA, **30**(96), 6. ISSN 1210-1168.

Policie zadržela už 76 lidí, 2019. *Mladá fronta Dnes*. Praha: MAFRA, **30**(97), 6. ISSN 1210-1168.

Márnice se spletly – obětí na Srí Lance je o sto miň, 2019. *Mladá fronta Dnes*. Plzeň: MAFRA, **30**(17), 7. ISSN 1210-1168.

Razie na Srí Lance: celkem 15 mrtvých, 2019. *Mladá fronta Dnes*. Praha: MAFRA, **30**(100), 8. ISSN 1210-1168.

Zablokovali sociální sítě kvůli ochraně muslimů, 2019. *Mladá fronta Dnes*. Praha: MAFRA, **30**(110), 6. ISSN 1210-1168.

Teroristé mu zavraždili tři děti!, 2019. *Blesk*. Praha: Czech News Center, **28**(94), 2. ISSN 1210-5333.

Všechny sociální sítě zablokované!, 2019. *Blesk*. Praha: Czech News Center, **28**(94), 2. ISSN 1210-5333.

Klienti stornují své zájezdy, 2019. *Blesk*. Praha: Czech News Center, **28**(94), 2. ISSN 1210-5333.

Šlo mu zabránit!, 2019. *Blesk*. Praha: Czech News Center, **28**(95), 19. ISSN 1210-5333.

TEROR VYŠETRUJE ČECH!, 2019. *Blesk*. Praha: Czech News Center, **28**(98), 20. ISSN 1210-5333.

Vrahem byl I MILIONÁŘ, 2019. *Blesk*. Praha: Czech News Center, **28**(99), 31. ISSN 1210-5333.

253, 2019. *Blesk*. Praha: Czech News Center, **28**(96), 16. ISSN 1210-5333.

PREŽIL ATENTÁT!, 2019. *Blesk*. Praha: Czech News Center, 28(99), 24. ISSN 1210-5333.

Internetové prameny:

Tisková zpráva Unie vydavatelů, 2019. *Unie vydavatelů* [online]. Praha, 8. srpna 2019 [cit. 2021-7-9]. Dostupné z: [http://www.unievydavatelu.cz/gallery/files/mpk38tz08\(1\).pdf](http://www.unievydavatelu.cz/gallery/files/mpk38tz08(1).pdf)

Deník Blesk vychází 25 let, zahájil v dubnu 1992, 2017. In: *MediaGuru* [online]. 13. dubna 2017 [cit. 2021-7-9]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2017/04/denik-blesk-vychazi-25-let-zahajil-v-dubnu-1992/>

Deník Mladá fronta vznikl z popudu levicových intelektuálů, 2010. Čt24.cz [online]. Praha, 9. 5. 2010 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/archiv/1338173-denik-mlada-fronta-vznikl-z-popudu-levicovych-intelektualu>

Za útoky na Srí Lance stojí místní islamisté. Policie řízeně odpálila dodávku s dalšími bombami, 2019. Seznam.cz [online]. 21. 4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/vybuchy-v-kostelich-na-sri-lance-serii-explozi-neprezilo-nejmene-20-lidi-280-je-zranenych-70737>

Srí Lanka snížila počet obětí o stovku. Původní údaj byl prý chybný výpočet, 2019. Čt24 [online]. 25. 4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2797529-kvuli-utokum-zadrzeli-na-sri-lance-dalsich-16-lidi-tamni-ministr-obrany-rezignoval>

Sri Lanka attacks: Who are the victims?, 2019. BBC [online]. 26.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-asia-48002169>

Kdo podle vlády zabíjel na Srí Lance? Džihádisté z Tavhíd Džamáat byli dosud spojováni s vandalismem, 2019. Irozhlas.cz [online]. Kolombo, 22. dubna 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/sri-lanka-teroristicky-utok-narodni-tavhid-dzamaat-vybuchy-terorismus_1904221731_haf

Religions in Sri Lanka [online], 2020. Washington: PewResearchCenter [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: http://www.globalreligiousfutures.org/countries/sri-lanka/religious_demography#/?affiliations_religion_id=0&affiliations_year=2020

Útoky na Srí Lance spáchali místní islamisté, úřady o hrozbě věděly, řekl mluvčí vlády, 2019. Ct24.cz [online]. 22. 4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2794067-utoky-na-sri-lance-spachali-mistni-islamiste-urady-o-hrozbe-vedely-rekl-mluvci-vlady>

Všichni útočníci ze Srí Lanky jsou zadrženi či mrtví, oznámila tamní policie, 2019. Ct24.cz [online]. 7. 5. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2807792-vsichni-utocnici-ze-sri-lanky-jsou-zadrzeni-ci-mrtvi-oznamila-tamni-policie>

Situace na Srí Lance se dramatizuje. Výtržníci ničí mešity a obchody, dav zlynčoval muslimského obchodníka, 2019. Ct24.cz [online]. 14.5. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2813951-situace-na-sri-lance-se-dramatizuje-vytrznici-nici-mesity-a-obchody-dav-zlyncoval>

Obraz zkázy po bombových útocích na Srí Lance, 2019. *IDnes.cz* [online]. MAFRA, 21. 4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: https://tv.idnes.cz/zahranicni/sri-lanka-atentat-terorismus-vybuchy.V190421_131311_idnestv_vrja

Kamery zachytily teroristu, jak vstupuje do kostela, 2019. *IDnes.cz* [online]. MAFRA, 23. 4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: https://tv.idnes.cz/zahranicni/sri-lanka-terorista-utok-kostel-atentatnik.V190423_112553_idnestv_pest

To byla odplata za masakry z mešit, jásali islamisté nad útoky na Srí Lance, 2019. *IDnes.cz* [online]. MAFRA, 23. 4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/sri-lanka-terorismus-utoky-masakr-krestane-islam-odplata.A190423_100318_zahranicni_remy

Šetření útoků na Srí Lance vede Čech v týmu Interpolu, obětí už je 359, 2019. *IDnes.cz* [online]. MAFRA, 24. 4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/utoky-sri-lanka-kostely-masakr-velikonoce-vysetrovani-cesky-policista-interpol.A190424_060354_zahranicni_chtl

Kamery zachytily pohyb útočnicka na Srí Lance, 2019. *IDnes.cz* [online]. MAFRA, 30. 4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: https://tv.idnes.cz/zahranicni/sri-lanka-terorista-hotel-colombo-kingsbury-utok.V190429_175520_idnestv_pest

Vůdce IS Bagdádí se po pěti letech objevil na videu, slíbil pomstu, 2019. *IDnes.cz* [online]. MAFRA, 30. 4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/abu-bakr-bagdadi-islamsky-stat-syrie-pomsta-islamismus-terorismus-sri-lanka.A190430_104844_zahranicni_dtt

Na Srí Lance proběhly první mše od útoků. Vláda zablokovala sociální sítě, 2019. *IDnes.cz* [online]. MAFRA, 13.5. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/srilanka-utoky-mesita-islam-muslimove-socialni-media-facebook-whatsapp.A190513_072552_zahranicni_fort

Po útoku islamistů začala na Srí Lance štvance na muslimy. Jednoho ubodali, 2019. *IDnes.cz* [online]. MAFRA, 14.5. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/sri-lanka-nasili-dav-pogrom-muslimove-islam-utok.A190514_110348_zahranicni_luka

Teror na Srí Lance: 215 mrtvých, 450 zraněných. Na ostrově jsou i stovky Čechů, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 21.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/604068/teror-na-sri-lance-215-mrtvych-450-zranenych-na-ostrove-jsou-i-stovky-cechu.html>

„Devastující, hrůzné, děsivé“. Teror na Srí Lance otrásl i papežem, Zeman kondoluje, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 21.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z:

<https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/604078/devastujici-hruzne-desive-terror-na-sri-lance-otrasl-i-papezem-zeman-kondoluje.html>

„Kusy těl byly všude po stěnách i svatostánku.“ Svědci popsali hrůzu na Srí Lance, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 21.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/604071/kusy-tel-byly-vsude-po-stenach-i-svatostanku-svedci-popsali-hruzu-na-sri-lance.html>

Atentátník útočil na Srí Lance u snídane: „Když na něj přišla řada, odpálil se“, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 21.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/604089/atentatnik-utocil-na-sri-lance-u-snidane-kdyz-na-nej-prisla-rada-odpalil-se.html>

Na Srí Lance platí výjimečný stav. Obětí teroristických útoků je skoro 300, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 22.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/604101/na-sri-lance-plati-vyjimecny-stav-obeti-teroristicky-utoku-je-skoro-300.html>

Na Srí Lance útočili místní islamisté. Ostrov byl „prošpikovaný“ rozbuškami, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 22.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/604107/na-sri-lance-utocili-mistni-islamiste-ostrov-byl-prospikovany-rozbuskami.html>

Češi neodletí kvůli bezpečnosti na Srí Lanku. Cestovky stornují zájezdy, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 22.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/604120/cesi-neodleti-kvuli-bezpecnosti-na-sri-lanku-cestovky-stornuji-zajezdy.html>

Krvavé Velikonoce na Srí Lance: Dánskému miliardáři zabili tři děti, britský otec stále hledá dceru, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 22.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/604104/krvave-velikonoce-na-sri-lance-danskemu-miliardari-zabili-tri-deti-britsky-otec-stale-hleda-dceru.html>

Otřesená Češka na Srí Lance: „Cítím úzkost.“ Výprava musela po teroru změnit plány, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 22.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/604087/otresena-ceska-na-sri-lance-citim-uzkost-vyprava-musela-po-teroru-zmenit-plany.html>

Teror na Srí Lance měl být odvetou za Zéland: Tým vyšetřovatelů vede český policista, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 23.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/604152/teror-na-sri-lance-mel-byt-odvetou-za-zeland-tym-vysetrovatelu-vede-cesky-policista.html>

Při teroru na Srí Lance zemřelo i 45 dětí. Hrozí další útoky, přiznal premiér, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 23.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/604245/pri-teroru-na-sri-lance-zemrelo-i-45-deti-hrozi-dalsi-utoky-priznal-premier.html>

Nejezděte na Srí Lanku, vzkazuje Čechům ministerstvo. Některé cestovky ruší zájezdy, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 22.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/604261/nejezdete-na-sri-lanku-vzkazuje-cechum-ministerstvo-nektere-cestovky-rusi-zajezdy.html>

Daniel (†19) a Amelie (†15) unikli atentátníkovi na Srí Lance. Zemřeli při druhé explozi, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 23.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-pribehy/604186/daniel-19-a-amelie-15-unikli-atentatnikovi-na-sri-lance-zemreli-pri-druhe-explozi.html>

„Alespoň zemřeli rychle a bezbolestně.“ Otec přišel na Srí Lance o celou rodinu, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 23.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-pribehy/604175/alespon-zemreli-rychle-a-bezbolestne-otec-prisel-na-sri-lance-o-celou-rodinu.html>

Těsně unikla teroru?! Slovenská hvězda Vlhoová si užívala Srí Lanku, pak byla v šoku, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 23.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/blesk-sport/362378/tesne-unikla-teroru-slovenska-hvezda-vlhova-si-uzivala-sri-lanku-pak-byla-v-soku.html>

Přes 100 lidí v kostele na Srí Lance zabil zřejmě mladík s batohem, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 23.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://tv.blesk.cz/video/5672861/pres-100-lidi-v-kostele-na-sri-lance-zabil-zrejme-mladik-s-batohem.html>

Zabil na Srí Lance 110 lidí baňuškář? Děti hladil po vlasech, natočila ho kamera, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 23.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/604172/zabil-na-sri-lance-110-lidi-batuskar-deti-hladil-po-vlasech-natocila-ho-kamera.html>

Obětí útoků na Srí Lance už je 359. Kolombo vystrašila další exploze, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 24.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/604296/obeti-utoku-na-sri-lance-uz-je-359-kolombo-vystrasila-dalsi-exploze.html>

Česko nabízí pomoc Srí Lance. Tým policejních expertů může doplnit FBI a Interpol, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 24.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/604362/cesko-nabizi-pomoc-sri-lance-tym-policejnich-expertu-muze-doplnit-fbi-a-interpol.html>

Rodina bombových sebevrahů: První fotografie bratrů, kteří povraždili desítky lidí na Srí Lance, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 24.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-krimi/604315/rodina-bombovych-sebevrahu-prvni-fotografie-bratru-kteri-povrazdili-desitky-lidi-na-sri-lance.html>

Na Srí Lance po teroru rezignoval ministr obrany. Obětí může být méně než 359, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 25.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/604471/na-sri-lance-po-teroru-rezignoval-ministr-obrany-obeti-muze-byt-mene-nez-359.html>

Na Srí Lance zabíjel „neustále naštvaný šílenec“. Nadával mužům, že se holí, tvrdí jeho sestra, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 25.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-pribehy/604556/na-sri-lance-zabijel-neustale-nastvany-silenec-nadaval-muzum-ze-se-holi-tvrdi-jeho-sestra.html>

Teror na Srí Lance vystrašil dovolenkáře: Kam v létě bezpečně vyrazit s rodinou?, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 25.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/604389/teror-na-sri-lance-vystrasil-dovolenkare-kam-v-lete-bezpecne-vyrazit-s-rodinou.html>

Při útocích na Srí Lance přišla o muže, dceru i syna: Zdrčená žena se zhroutila při pohřbu, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 25.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-pribehy/604445/pri-utocich-na-sri-lance-prisla-o-muze-dceru-i-syna-zdrcena-zena-se-zhroutila-pri-pohrbu.html>

Při razii po teroru na Srí Lance zemřelo 15 lidí. Umíraly i malé děti, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 27.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/604729/pri-razii-po-teroru-na-sri-lance-zemrelo-15-lidi-umiraly-i-male-deti.html>

Při razii na Srí Lance zemřeli příbuzní radikálního duchovního, který osnoval útoky, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 28.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/604803/pri-razii-na-sri-lance-zemreli-pribuzni-radikalniho-duchovniho-ktery-osnoval-utoky.html>

Udeří ISIS znovu v Evropě? Atentáty na Srí Lance odhalily nové „krokodýlí buňky“, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 28.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/604830/uderi-isis-znovu-v-evrope-atentaty-na-sri-lance-odhalily-nove-krokodyli-bunky.html>

Vůdce Islámského státu se po pěti letech objevil na videu. Zmínil i Srí Lanku, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 29.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/604989/vudce-islamskeho-statu-se-po-peti-letech-objevil-na-videu-zminil-i-sri-lanku.html>

Žák organizátora útoků na Srí Lance se chystal opět vraždit. Zatkli ho v Indii, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 30.4. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/605004/zak-organizatora-utoku-na-sri-lance-se-chystal-opet-vrazdit-zatkli-ho-v-indii.html>

ISIS je dál hrozbou, varuje premiér Iráku. A promluvil o videu ukrytého šéfa džihádistů, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 1.5. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/605123/isis-je-dal-hrozbou-varuje-premier-iraku-a-promluvil-o-videu-ukryteho-sefa-dzihadistu.html>

Miliardář na Srí Lance přišel o tři děti. Na pohřbu s balonky plakala i princezna, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 6.5. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/605628/miliardar-na-sri-lance-prisel-o-tri-deti-na-pohrbu-s-balonky-plakala-i-princezna.html>

Zeman na ruské ambasádě: Na oslavu přišli i Nečasovi, Harapes či Grebeníček, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 9.5. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-politika/605909/zeman-na-ruske-ambasade-na-oslavu-prisli-i-necasovi-harapes-ci-grebenicek.html>

Srí Lanka po útocích blokuje síť. „Jednoho dne budete litovat,“ hrozili muslimům, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 13.5. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/606240/sri-lanka-po-utocich-blokuje-site-jednoho-dne-budete-litovat-hrozili-muslimum.html>

Krvavá dohra teroru na Srí Lance: Majitele obchodu zlynčovali, útoky na muslimy sílí, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 14.5. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/606421/krvava-dohra-teroru-na-sri-lance-majitele-obchodu-zlyncovali-utoky-na-muslimy-sili.html>

Schvalovali teror na Srí Lance, policie obvinila prvního člověka. A řeší další desítky, 2019. *Blesk.cz* [online]. Czech News Center, 17.5. 2019 [cit. 2021-7-12]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/606896/schvalovali-teror-na-sri-lance-policie-obvinila-prvniho-cloveka-a-resi-dalsi-desitky.html>

Růst počtu mrtvých, doživotní následky zraněných,

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce													
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:													
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Veronika Písková	<table border="1"> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd</td> </tr> <tr> <td>Došlo dne:</td> <td style="text-align: center; font-size: 1.2em;">11-09-2020</td> <td style="text-align: right;">-1-</td> </tr> <tr> <td>Čj:</td> <td style="text-align: center;">152</td> <td style="text-align: right;">Příloh:</td> </tr> <tr> <td>Přiděleno:</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd			Došlo dne:	11-09-2020	-1-	Čj:	152	Příloh:	Přiděleno:		
Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd													
Došlo dne:		11-09-2020	-1-										
Čj:		152	Příloh:										
Přiděleno:													
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2018													
E-mail diplomantky/diplomanta: piskovaaveronika@gmail.com													
Studijní obor/forma studia: Mediální studia / kombinované studium													
Název práce v češtině: Obraz teroristických útoků na Srí Lance z 21. dubna 2019 v českých médiích													
Název práce v angličtině: Media image of terrorist attacks in Sri Lanka from April 21, 2019 in the Czech press													
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013): (diplomovou práci je možné odevzdat <u>nejdříve po dvou semestrech</u> od schválení tezí) LS 2021													
Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků): 21. dubna 2019 se na Srí Lance odehrály série teroristických útoků, které byly později médií označeny jako „Krvavá neděle“. Útoky měly 259 obětí a přes 500 zraněných. Teroristé cílili na křesťanské kostely, ve kterých probíhaly velikonoční bohoslužby a zároveň na luxusní letoviska plná turistů. V první části své bakalářské práce se budu věnovat teoretické stránce mediálního obrazu. Co to mediální obraz je, jak se tvoří a jakým způsobem se zkoumá. Součástí bude i stručná charakteristika jednotlivých médií, které budu v další části zkoumat. Popíšu zde zvolenou metodu zkoumání médií a zároveň rozeberu i informace, které se týkají samotných útoků na Srí Lanku. V praktické části bakalářské práce se zaměřím na to, jak česká média o útocích referovala, a tím se podílela na utváření mediálního obrazu v České republice.													
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): 1. Úvod – seznámení s tématem, cíle práce 2. Teoretická část – mediální teorie – mediální obraz, definice pojmů, metody zkoumání mediálních obsahů, charakteristika vybraných zpravodajských periodik 3. Praktická část – analýza mediálního obrazu ve vybraných médiích 4. Závěr – shrnutí výsledků analýzy													
Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období jeho analýzy): Zpravodajské servery: <ul style="list-style-type: none"> • Mladá fronta Dnes • Blesk zkoumané období: od 21. dubna 2019 – 31. května 2019													
Postup (technika) při zpracování materiálu: Jako metodu jsem si vybrala kombinaci kvantitativní a kvalitativní analýzy obsahů, které byly ve vymezené době publikovány ve vybraných médiích. Kvantitativní část práce bude zaměřena na počet publikovaných příspěvků, v jaké části deníku se článek nachází, zda obsahuje fotografie, popř. kolik jich bylo publikováno. Kvalitativní část bude zaměřena na obsah článků a na to, jakým způsobem média o útocích informovala.													
Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků): CORTE IBAÑES, Luis de la. Logika terorismu. Překlad Jana Novotná. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-802-0017-246.													

- Kniha zkoumá terorismus ze všech úhlů pohledu, rozebírá výslechy hlavních současných teroristických skupin a přezkoumává mnohé podnětné vysvětlující hypotézy i důkazy získané během několika desetiletí výzkumu. Po nastínění historické různorodosti terorismu studuje jeho kořeny a spouštěcí mechanismy, stejně jako jeho charakter v éře globalismu.

ELKINS, James a DI BELLA, Maria Pia. Representations of pain in art and visual culture. New York: Routledge, 2012. ISBN 978-04-1553-037-8.

- Sborník esejí zabývajících se zobrazováním bolesti v umění a médiích zahrnuje diskuze o předstírané a skutečné bolesti, současném výrazovém umění, o mezinárodním žurnalismu a zveřejňování fotografiích zobrazujících bolest. Dále se autoři zabývají známými příklady obrazů bolesti z historie a potenciálními dopady zveřejňování podobných fotografií.

JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. Masová média. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3.

- Kniha má za úkol uvést čtenáře do oboru mediální studia. Hlavním tématem je mediální komunikace a její složky, a to média, publikum a společenský kontext. V knize najdeme spoustu příkladů z praxe.

SEDLÁKOVÁ, Renáta. Výzkum médií: nejvyužívanější metody a techniky. Vyd. 1. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3568-9.

- Publikace uvádí čtenáře do metodologie a empirického výzkumu sociálních věd, provádí jej jeho jednotlivými etapami a poskytuje vodítka pro případnou samostatnou vědeckou práci v oblasti výzkumu médií.

SCHMID, Alex, P. Terrorism and the Media. London: SAGE Publications, 1992. ISBN 978-08-039-4483-1.

- Kniha se zaměřuje na terorismus a média z různých úhlů pohledu těch, kteří jsou v nich zapojeni. Od teroristů, novinářů, obětí, výzkumníků, až po vlády a veřejnost. Text analyzuje cíle, úspěchy a neúspěch teroristů a zabývá se také mediálními pojmy jako je svoboda tisku, etika, viktimizace, cenzura a podobně.

SONTAG, Susan. S bolestí druhých před očima. Praha: Paseka, 2011. ISBN 978-80-7432-092-7.

- Autorka se v knize zaměřuje na to, jaký účinek má na způsob, jímž vnímáme okolní svět, každodenní přísun záběrů válečných konfliktů a lidského utrpení vůbec a k jaké emocionální a skutkové reakci nás podobné výjevy, zprostředkované televizní či počítačovou obrazovkou, v delší perspektivě vedou. Zamýšlí se nad dějinami zobrazování a vnímání násilí, bolesti a utrpení, jejich politickou a mediální manipulací i nad někdejšími vlastními úvahami o médiu fotografie.

TRAMPOTA, Tomáš. Zpravodajství. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-096-8.

- Autor poskytuje základní orientaci v pohledu na zpravodajství jako na sociální fenomén. Seznamuje čtenáře s klasickými koncepty mediálních studií, včetně metodického popisu výzkumu.

Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

FULÍNOVÁ, Renata. Mediální obraz útoků Anderse Behringa Breivika v českém tisku [online]. Praha. Dostupné z <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/81556> . Diplomová práce. Karlova univerzita, Fakulta sociálních věd. Vedoucí práce PhDr. Jan Cebe, Ph.D.

MUSIL, Jakub. Mediální pokrytí teroristických útoků v Evropě a ve světě na příkladu zpravodajství ČT 24 [online]. Praha. Dostupné z <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/99821> . Diplomová práce. Karlova univerzita, Fakulta sociálních věd. Vedoucí práce Doc. MgA. Martin Štoll, Ph.D.

STUHLÍK, Jan. Obraz požáru katedrály Notre Dame v českých médiích [online]. Praha. Dostupné z <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/118733> . Karlova univerzita, Fakulta sociálních věd. Vedoucí práce dos. PhDr. Barbora Osvaldová.

VOLFOVÁ, Štěpánka. Mediální obraz brexitu v českých médiích [online]. Praha. Dostupné z <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/99722>. Diplomová práce. Karlova univerzita, Fakulta sociálních věd. Vedoucí práce PhDr Ulrike Notarp.

Datum / Podpis studenta/ky

9.9.2020

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNÝ FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU VÝTISKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO OBORU.